

Paleckis kovoja prieš tarakonus

Pripažįsta, kad kolchozų pirmininkai ne renkami, bet skiriami...- Kas turi teisę į butą?- Daugėja turistų iš "plačiosios tėvynės"...

— Mes gyvename didžios chemijos amžiuje, bet deja, ligi šiol nesusgebame su-naikinti tarakonų, musių, pelių ir žiurkių. Ir vėl visų daugiausia šios šlykštinės yra kaimuose, — rašo Paleckis Maskvos Izviestijose ir Vilniaus Tiesoje.

Gera, esą, kad yra išleista knygų apie maisto gami-nimą ir apie stalo papuoši-mą, bet, sako, "mums rei-kalingos knygos ir plakatai apie sodybos sutvarkymą, apie kovą su musėmis, tar-a-konais, blakėmis ir kita šlykštyne".

Nuostabu, kad Paleckis šį kartą "neišlaikė linijos" ir nepaaiškino, kad musės ir tarakonai tai tik "buržuazi-nių laikų palikimas" (pav., visada taip sako apie girta-vimą), ar "buržuazinių na-cionalistų atsiųsti kenkėjai" (kaip savo laiku kalbėjo apie bulvėse atsiradusius vadinamuosius Kolorado va-balus). Bene bus Paleckis sumanęs padaryti užuomi-ną, jog visi tie vabzdžiai ir kiti gyvūnai žymia dalimi yra "didžiosios broliškės tautos" užnešta dovana Lie-tuvoje. Kitaip, kam gi jis būtų tą straipsnį rašęs į Maskvos Izviestijas...

Ekskursantų nuopelnas

Šią vasarą Lietuvą lan-kiusioj antrojoj ekskursan-tų grupėj buvę ir "nepati-kimų elementų". Dabar tarp žmonių plinta kalbos, kad su tais "nepatikimaisiais" kaip tik buvę įdomiausia pasišnekėti. Paleckio straip-snis apie apsišvarinimo rei-ka-lus gali būti tu ekskur-santų nuopelnas. Vienas tikrai žinomas jų nuopelnas tai Kauno aerodromo išvie-čių sutvarkymas. Esą, vie-nas ekskursantas ten viešai išsibaręs už nepaprastą ne-švarą (aerodromą valdo ru-sai). Po to, esą, kad sutvar-kė, tai nors specialiai iš miesto važiuok pasigėrėti... Paleckis savo straipsnyje irgi liečia tų "įstaigų" te-mą. Esą "Juk neretai ir šei-mininkui tenka rausti prieš svečius už šios 'įstaigos' ne-sutvarkymą"...

Nemalonumas patiki-miesiems

O patikimiesiems ekskur-santams Paleckis padarė tikrą nemalonumą. Jie čia aiškina, kad kolchozuose Lietuvoj tik tuose blogesnis

gyvenimas, kur žmonės iš-sirenka blogus pirmininkus. Taigi patys kalti, jeigu ne-gerai sekasi, nes nemoka gerų vadovų išsirinkti.

Žinoma, jau seniai ne pa-slaptis, kad kolchozų pirmi-ninkais paprastai žmonės "išrenka" tik tuos, kuriuos partijos rajono komitetas "rekomenduoja". Ir "nuver-čia" juos tik tada, kai tas pats rajone komitetas pasa-ko, kad to jau gana ir kai "rekomenduoja išrinkti" ki-tą. Reta kur kolchozo piri-mininkas yra iš vietinių gy-ventojų. Jis vis esti parti-jos iš kur nors kitur atsiųs-ti, dažnai su žemės ūkiu nie-ko bendra neturėję partijos patikėtiniai.

Bet dabar Paleckis tiems ekskursantams visiškai su-gadino reikalus. Jis savo ta-me straipsnyje Izviestijose ir Tiesoje parašė tiesiai ir aiškiai: "Juk daugelis kol-ūkių vadovų — inteligentai, kilę iš miestų". Tuo jis no-rėjo pabrėžti savo pasipik-tinimą, kad net toki, pripra-tę prie miestiško gyvenimo, vistiek kaime neprižiūri tvarkos ir švaros. Bet tuo pačiu metu Paleckis aiškiai parodė, kad ekskursantai meluoja, sakydami, kad žmonės kolchozų pirminin-kus patys išsirenka. Partija pirmininkus — urėdus jiems atsiunčia daugiausia iš miestų, o tiems kolchozas paprastai iš tiesų "labai ge-ras dalykas", kuriame auga "Moskvičiai" ir net "Vol-gos" (automobiliai).

NAUJA BUTŲ SKIRSTYMO TVARKA

Ligi šiol norint gauti bu-tą mieste, reikėjo kreiptis į miesto ar rajono vykdomo-jo komiteto butų valdybą. Dabar prie tų butų valdybų sudaromos specialios komi-sijos iš profsąjungų ir kitų organizacijų (oficialiai leis-tų organizacijų), kurios tu-ri spęsti, kam pirmoj eilėj atiduoti esamus laisvus bu-tus.

Tuo tarpu nauja tvarka butų gavimą dar tik sukom-plikavo, bet įprasto saua-liavimo butų skirstyme ne-pašalino. Yra nutarta (Vil-niuje), kad pirmenybė bu-tams gauti turi būti pripa-žįstama toms šeimoms, ku-rios gyvena nepritaikytose gyvenimui patalpose, antroj vietoj — atsargos karinin-kų šeimoms, trečioj — iš

užsienių sugrįžėliams, ket-virtoj — jauniems specia-listams, penktaj — sergan-tiems aktyvia plaučių džio-va, pagaliau — jau penkeri metai gyvenantiems Vilniu-je, bet vis dar neturintiems reikiamo gyvenimo ploto (t. y., po 7 kv. metrus asme-niui...).

PLINTA TURIZMAS

Prieš keletą metų po Lie-tuvą keliauti buvęs didelis vargas. Buvę būtina turėti su savim maisto atsargų, nes kaime būdavo neįmano-ma gauti maisto.

Padėtis pasikeitusi jau pernai metais, po to, kai bu-vo panaikintos duoklės nuo asmeninių sklypų ir kai kol-chozai irgi įgijo daugiau sa-varankumo (gavo trakto-rius, gavo teisę patys pla-nuoti sėją ir t.t.). Kaimuo-se atsirado maisto, atsirado ir vaišingumas. Keliautojui jau vėl buvę galima užėjus į trobą atsigerti pieno ir daugelis jau net ir atlygini-mo už pieną, kaip seniau, pradėję nebeimti.

Tik šimet, ypač Aukštai-tijoj, apie Molėtus, Pabrade, padėtis vėl pasikeitusi. Tų kraštų gražiausias vietas staiga atrado "plačiosios tė-vynės naujoji klasė". Priva-žiavo vasarotojų iš Lenin-grado, Maskvos ir kitų miestų. Išnuomojo vasarai pas kaimiečius ne tik jų tro-beles, bet ir visas palėpes. Visos maisto atsargos jiems parduotos. "Neetatiniš" ke-leivis, nors ir vietinis, jau vėl nieko nebegali gauti. Tų vietų gyventojai kuria sau naują verslą.

IŠ KAUNO TAKSIAIS VAŽIUOJA Į VILNIAUS TEATRĄ

Susisiekimas tarp Kauno ir Vilniaus dabar labai gy-vas. Iš trijų keliavimo bū-dų — lėktuvų, traukinių ir automobilių — įsigali auto-mobiliai. Lėktuvo ar trau-kinio bilietas yra maždaug vienodos kainos. Bet lėktu-vai ne taip dažnai skrenda ir vargas su kelionėmis į (Nukelta į 2 psl.)

Chicagoje įvykusiame aštuonioliasdešimt tautų festivalyje - parodoje, Lietuvą atstovavusių skaučių akademikų būrelis: (iš kairės) Birutė Strikaitytė, Aldona Sidzikauskaitė, Irena Suvaldytė ir Jūratė Juškevičiūtė-Variakojienė. V. Norelkos nuotrauka

ŽEMĖLAPIŲ KARAS TARP MASKVOS IR PEKINO

Sienų ginče tarp raudonosios Kinijos ir Indijos, atrodo, pra-sidėjo atoslūgis arba bent il-gesnė pertrauka. Tuo pat metu daugėja žemių, kad Pekiną su-stoti priverstė ne New - Delhi, bet sąjungininkė Maskva. Nekal-bant jau apie neutralią laikyseną Kinijos - Indijos konflikte, Mas-kva pradėjo spausiti Pekiną, pa-naudodama tą pačią taktiką, ku-rią raudonoji Kinija naudojo In-dijos atžvilgiu.

Atsiminkime, kaip sienų kon-fliktas Himalajuose prasidėjo. Pekinas atspausdino žemėlapius, kuriuose Indijos dalys buvo pri-skirtos Kinijos teritorijai, pvz. Ladakh ir kitos Kašmiro dalys, pusė Asamo ir t.t.

Dabar raudonoji Kinija turi nuryti tą pačią piliulę, gautą iš "didžiojo brolio". Neseniai pasirodžiusioje "Mažojoje sovie-tų enciklopedijoje" raudonosios Kinijos sienos su Indija, Bhu-tanu ir Burma pažymėtos "ne-aiškiomis". Bet įdomu, kad visos sienos tarp Sovietijos, Mongol-jos ir raudonosios Kinijos pažy-mėtos "galutinėmis". Tai prieš-tarauja raudonųjų kinų žemėla-piams, kuriuose sienos su Oruje Mongolija žymimos "negalutinė-mis".

Iš fakto, kad naujuose sovie-tiniuose žemėlapiuose Indijos - Kinijos sienos žymimos "neaiš-kiomis" reiktų spęsti, kad Mas-kva remia Kinijos veiksmus prieš Indiją. Tačiau ši prielaida yra tik sąlyginė. Sovietija, be abejo, neturi intereso Indiją padovanoti raudonajai Kinijai. Kol New - Delhi ieško atramos Maskvoje, kad Kremliaus įtaka sustabdys kinų agresiją, Sovietija gali klas-tingai vaidinti "Indijos suvere-

numo globėją". Tačiau, jei rau-donajai Kinijai pasisektų savo įtaką Indijoje kariškai arba bent psichologiškai taip sustiprinti, kad Sovietija liktų antrojoje vie-toje, Kinija turėtų laisvą priejimą į Artimuosius Rytus.

Sovietiniai kartografiniai, apkar-pdami kitas Kinijos sienas, tar-tum norėjo įspėti: jei jūs, ki-niškiai draugai, ir toliau ban-dysite veržtis į Indiją, turėsite nukentėti kitoje vietoje. Sovieti-niuose žemėlapiuose šiaurės va-karų Sinkiang provincijos šiau-rės vakarų iškyšulys paprasčiausiai nubrauktas. Kinija staiga neteko bendrų sienų su Afganis-tanu.

Tas ruožas yra visiškai ne-naudingas, neprieinamas žemės rutulio užkampis, kurio jokia kai-myninė valstybė faktiškai negali kontroliuoti. Tačiau, jei Sovietija savo kiniškiesiems sąjungininkams atima bendrą sieną su Afganistanu - tai yra daugiau, negu kartografų neapsižiūrėjimas. Tai gali reikšti, kad Pekinas neturi balso Artimuosiuose ir Viduriniuosiuose Rytuose, nes-taraujį juk nesama geografinių są-lygų! Iš kitos pusės Sovietija tuo būdu įsigyja bendrą sieną su Indijos - Pakistano ginčo ob-jektu, padalintąja Kašmiro pro-vincia.

Galbūt Pekinas suprato, kad sovietiškieji draugai savo žemėlapiu norėjo pasakyti: atsar-giai su savarankiškais sienų tai-

symais, pirma nepasitarus su mumis, nes mums galioja tik tie žemėlapiai, kurie braižyti Kremliuje. (tp)

• Vengrijoje vis dar tebevyk-domos patriotų žudynės, keršijant už 1956 m. sukilimą; sovie-tinė armija tebekontroliuoja kraštą; JT komisijai neleista įva-žiuoti Vengrijon ir tirti faktus vietoje, - tai buvo oficialiai pas-kelbta JT plenumo debatuose Vengrijos klausimu. Debatai tę-sis ateinančią savaitę, nepaisant sovietinio bloko protestų, kad jie pakenksią "tarptautinės at-mosferos pagerinimui".

Iš gerai informuotų sluoksnių patiriama, kad rusai galvoją bent pavaizduoti savo įguly iš Vengri-jos atitraukimą, nes tai pakeltų vengrų komunistų populiarumą. Projektas greičiausiai būsiąs ap-tartas Kadaros susitikime su Chruščiovu, pastarajam atvykus į Vengrijos komunistų partijos kongresą, prasidedantį lapkričio 30 d.

Gyoro mieste, 1956 m. sukilimo centre, statomas naujas pamin-klas "sovietų herojams", kuris bus atidengtas balandžio 4 d., minint penkioliktąją Vengrijos "išlaisvinimo" sukaktį.

• Baltijos jūros uostuose, re-miantis naujausiomis SHAPE štabo žiniomis, sovietai turį 150 povandeninių laivų, Arkties van-denyse 100, Juodojoje jūroje 90, o Viduržemio jūroje tik 13.

Iš Punsco kelia į Seinus

Spalio 20 d. Seinuose įvyko Lietuvos Kultūros Draugijos su-važiavimas. Išrinkta nauja val-

dyba. Pirmininku liko Algirdas Skripka. Seinų apskrities įstaigos tarnautojas. Draugijos būstinė iš Punsco perkeliama į Seinus.

Iš Punsco apylinkės į centro valdybą pateko tikėtai mokytojas Karčiauskas, dirbęs Punsco vi-durinėje mokykloje (pernai at-vykęs iš Tarybinės Lietuvos). Visi kiti iš Seinų.

Jau senai buvo daromas spau-dimas sudaryti Liet. Kult. Drau-gijos centro valdybą Seinuose, kur yra partijos ir apskrities, administracinės įstaigos.

Punsco vidurinės mokyklos di-rektorium paskirtas repatrijan-tas iš Taryb. Lietuvos Dabu-szynski. Tai atrodo nauja šluo-ta.

KAIRĖJE: Vytauto Didžiojo bažnyčia Kaune, kurią kan. Tu-mas - Vaižgantas buvo padaręs šviesuomenės pamaldų centru. Toliau matyti Kauno katedra.

Medicinos "žinovas" Antanas Sniečkus moko okupuotos Lietuvos gydytojus...

Published semi-weekly by American Lithuanian Press & Radio Ass'n. VILTIS, Inc. (Non-profit), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telephone: Henderson 1-6344. Issued in Cleveland every Monday and Thursday.

Editor-in-Chief: Balys Gaidžiūnas. Second Class Mail Privileges Authorized at Cleveland, Ohio.

Subscription per year in advance: \$8.00. Established in 1915.

Single copy — 10 cents.

Redaktoriai: Vyt. Gedgaudas ir J. P. Palukaitis.

REDAKCIJINĖ KOLEGIJA:

P. Bastys (Toronto), E. Čekienė (Woodhaven), R. Mieželis (Chicago), J. Paplėnas (Chicago), V. Rastenis (Brooklyn) ir St. Santvaras (So. Boston).

Dukart savaitinis, leidžiamas VILTIS, Amerikos Lietuvių Spaudos ir Radijo D-jos (Inkorp. ne pelnui), 6907 Superior Ave., Cleveland 3, Ohio.

Telefonas: Henderson 1-6344.

Išleina Clevelande pirmadieniais ir ketvirtadieniais. Vyr. redaktorius: Balys Gaidžiūnas.

Antros klasės siuntos privilegija suteikta Clevelande, Ohio.

Prenumerata metams, iš anksto mokant \$8.00. Isteigtas 1915 metais.

Atsk. Nr. kaina 10 centų.

Margai ir pavojingai dažytoj aplinkoj

Dar nepasibaigusi spanguolių užnuodijimo istorija, daug kam ir nesirūpinant, davė progos pagaltoti — ką mes valgome. O valgome tiesiog saujomis įvairiausių nereikalingų chemikalų. Vieni iš jų, esą, nenuodingi, o kiti... gal. Gal, nes niekas aiškaus žodžio nepasako. Ir nepasako todėl, kad paskiau nenori bylinėtis su turtingomis bendrovėmis, kurios vistiek įrodys, kad tai netikri nuodai...

Chemikalai duonų, mėsų, gėrimuose. Kad būtų gražiau, skaniau, kad ilgiau negestų. O ar žmogui tai reikalinga, ar jo sveikatai nekenks, jei ir ne šiandien, tai rytoj, po metų ar kelių — mažiausia rūpinamasi. Svarbu, kad gamintojas neturėtų nuostolių. Ir daug parduotų.

Maisto pramonės keliais ne tik eina, bet dar ir lenktyniauja, žmogaus grožiui palaikyti cheminę pramonę. Ypač moterų. Dažytis kokiomis tik nori spalvomis ir atspalviais. Nuo kojų iki galvos.

APAČIOJE: Iš Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos metinio susirinkimo. Posėdžiui prasidedant kalbasi (pirmoji nuotrauka, iš kairės): A. Martus, J. Sukarevičius, K. Pautienis, A. Čekys, Antrojo eilėje: A. Čepulis, J. Mačiulis. Toliau matyti p. Ambrazevičienė, R. Degestienė, A. Kisielis, A. Adomavičius. Antroji nuotrauka, daugiausia gydytojų ponios, šypsosi prieš įsų korrespondento foto aparatą: Sabaitienė, Balčiūnienė, Baltrušėnienė, Skrinšienė. Antrojo eilėje: Sandargienė, Maurukienė, Ramanauskienė, Puškorienė, Galemarytė gydytojai Baltrušėnas, Sandargas, Puškorius.

Dirvos nuotraukos

Lietuvoje...

(Atkelta iš 1 psl.)

aerodromą ir iš aerodromo, o to skridimo — beveik nėra ko prasidėti. Traukiniai irgi ne taip labai dažnai eina. Todėl prie geležinkelio stoties susirenka trijų — keturių asmenų grupė ir samdo taksį už 75 ar 80 rublių. Išleina tiek pat, kaip geležinkeliu, bet gali išvažiuoti kada nori, ir laiko neužtrunka tarp Kauno ir Vilniaus (automobilių keliu) tik apie 1 val. 15 minučių. Esą, ne naujiena, kad taip žmonės iš Kauno keliauna į teatrą Vilniui ir po spektaklio grįžta... žinoma, kuriems kelios dešimtys rublių per vakarą išleisti nesudaro sunkumų.

PREMIJA DAILININKEI JACYNIEŲ

Vyresnės kartos dailininkė ir meno istorikė Halina Kairiūkštytė Jacynienė laimėjo pirmąją premiją atvirukų konkurse už didelę seriją atvirukų, sukurtų lietuvių liaudies ornamentikos motyvais. Antrosios premijos teko jaunosios kartos dailininkėms, Birutei Žilytei ir Onai Černaitei, vienai už humoristinių atvirukų, kitai už vaikams skirtų atvirukų serijas. Atvirukus leis valstybinė leidykla.

(LNA)

TOLEDO mieste moteris nuvyko pas ausų gydytoją pasitikrinti klausą. Gydytojas (tarė esant ausyje kraujo krešulį). Arčiau patikrinus pasirodė, jog ausyje tebebuvo arbužo sėkla, kuri tenai pateko prieš 23 metus.

AIRIJOJE tarnautoja, kuri toje pačioje įmonėje išdirbo 67 metus, testamente paliko 84 dolerius, kaip atlyginimą už nenaudingai praleistą laiką. Darbovietės vadovybė teigia, jog ji buvo viena

Latvijos himno nebegali groti.

Dabar, girdėti, kad demokratų panašius, arba dar net geresnius pažadus žada paskelbti. Paskelbti, kad mes savo balsais juos į valdžią palaikintume. Paskelbti, kad mes užmirštume, jog jų prezidentai Jaltos, Poddamo ir kitose konferencijose mūsų laisvę, kaip savo nereikalingus daiktus, parduodė rusams.

Taip margai ir rūpestingai dažytoj aplinkoj sunku mūsų visus reikalus tikrais ir garbingais keliais išvesti. Kad ir kaip besistengtum, tų dažų ir nuodų gamintojai vis sugeba skersai kelio atsisoti. Ir privačiam gyvenime ir didžiojoje tautiniuose siekimuose. Bet pasiduoti nevalia.

Dažai ir nuodai visad išryškėja. Anksčiau ar vėliau visi juos pastebi. O garbingas kelias visad garbingu lieka.

B. G.

"Aušros Vartų" skaučių tuntas Chicagoje lapkričio 14 d. šventė dešimtmetį. Ta proga jaunosios skautės, vadovaujamos skn. A. Namikienės, suvaidino vaizdelį S. Barcus radijo programoje. V. Viškelio nuotrauka

Smetonos monografijos reikalu

Tiek ALTS-gos Centro Valdyba (leidėjas), tiek Antano Smetonos monografijos autorius Aleksandras Merkelis nori, kad monografija būtų kiek galima išsamesnė ir objektyvesnė. Daugelį šaltinių autorius jau turi, bet dar daug jų trūksta. Štai sarašas:

Vaižgantas - Jaunosios Antano Smetonos dienos, 1931 m.

K. Binkis - Antanas Smetona. Germantas-Meškauskas - Apie A. Smetonos jaunystę.

Der Werdegang des Litauischen Staates, 1919 m.

Antroji Lietuvos Valstybės Konferencija Kaune, 1919 m.

Pirmas Nepriklausomos Lietuvos Dešimtmetis, 1931 m., 1955 m.

V. Bartuška - Lietuvos Nepriklausomybės Kryžiaus Kelias, 1937 m.

Coliander - Die Beziehungen zwischen Litauen und Deutschland, 1915-18, 1935 m.

M. Yčas - Atsiminimai, 1935 m., 3 tomai.

M. Romeris - Lietuvos konstitucinės teisės paskaitos, I-as tomas.

Lietuva 1918-1938 m., 1938 m. (Redagavo V. Kemežys).

Savonorių žygiai, 2 tomai.

A. Birontas - Berntininkam Lietuvą užpuolus.

Akiras - Ukmergės apskritis. Kun. P. Dogelis - Mano Gyvenimo Prisiminimai, 1936 m. J. Gobis - Augustinas Volde-maras (brošiūra).

Visi prašomi rūpestingai peržiūrėti savo knygynėlius, pasiūlyti pas artimuosius, pažįstamus ir vietos veikėjus, o taip pat patirinti vietos ir apylinkės lietuviškų institucijų (redakcijų, mokyklų, vienuolynų, klebonijų ir kt.) knygynėliuose. Radus ieškomy šaltinių saraše išrašytą knygą arba brošiūrą, apie tai pranešti J. Paplėniui, 5647 S. Wood Street, Chicago 36, Illinois, nurodant knygos pavadinimą ir tikslų adresą asmens, kurio žinioje knyga yra.

ČIKAGOS AUKSTESNIOSIOS LITUANISTIKOS MOKYKLOS LEIDŽIAMIEJI VADOVELIAI

1. D. Velička, "LIETUVIŲ LITERATŪRA", I dalis. Tautosaka. V klasei. Jau surinkta ir taisomos spaudos korektūros.
2. D. Velička, "LIETUVIŲ LITERATŪRA", II dalis. Tikybinės ir šviečiamosios literatūros laikotarpis. VI klasei. Paruošta spaudai.
3. J. Masilionis, "LIETUVIŲ LITERATŪRA", III dalis. Poaušrio laikotarpis. VIII klasei. Nagrinėjami autoriai: Pietaris, Kudirka, Maironis, Vaičaitis, Žemaitė, Lazdynų Pelėda, Šatrijos Ragana, Vaižgantas, Biliūnas, Vydūnas ir kt. 411 psl. Parduodama po \$5.00.
4. J. Masilionis, "LIETUVIŲ LITERATŪRA", IV dalis. Naujosios literatūros laikotarpis. VIII klasei. Spausdinti renkami.

Visuose vadovėliuose bus: chrestomatijos dalis, iliustracijos, Lietuvos literatūrinis žemėlapis ir retesniųjų žodžių žodynėlis. Formatas 6x9, per 400 pusl. Kaina — po \$5. Neapmokėtų užsakymų nevykdome. Užsakymus ir pinigines perlaides siųsti šiuo adresu: VADOVĖLIŲ LEIDIMO KOMISIJA, 5620 So. Claremont Ave., CHICAGO 36, ILLINOIS.

Vadovėlių Leidimo Komisija

KURIS PASAKYMAS TEISINGAS

Clevelande, o paskutiniu metu ir kitur, gražiai ir vertai pagerbiamas muz. A. Mikulskis. Labai žavėjomės Dirvoje paskelbtu pasikalbėjimu, o vėliau puikiomis nuotraukomis. Tik iš to pasikalbėjimo man liko vienas neaiškumas, kurį gal prie progos padės išaiškinti pats pasikalbėjimo kaltininkas.

Tame pasikalbėjime lietuviškosios spaudos adresu yra du pasakymai, kurie vienas kitam prieštarauja, ir nesugebu atskirti kuris iš jų teisingas. Viena A. Mikulskis sako: "Esame nelaimingi, kad mūsų spauda yra partinė. Blogiausia, kai nepriklausai jokiai partijai. Spauda neturi intereso tavęs remti". O kitoje vietoje, tame pačiame pasikalbėjime A. Mikulskis sako: "Negaliu pamiršti spaudos ir jos žmonių, jie nebuvo man abejingi." O gal čia klaidą padarė pasikalbėjimą atlikęs bendradarbis?

Ant. Vvčius, Boston

REIKIA PATAISYTI

Brooklyne pradėtas leisti naujas sportininkų laikraštis "Sportas". Jį redaguoja K. Čerkeliūnas. Laikraštėlis gražios išvaizdos, bet labai atsilikusiomis žiniomis. O ypač nuotraukomis. Ir vargu, leidžiant tokią techniką, jis pajėgs nors kiek konkuruoti dažniau einančius laikraščius, kurie turi savo sporto skyrius.

Paskutiniam numeryje paskelbti dabartiniai lietuvių pasiekti rekordai. Ir kiek ten sumaišymo, kurį būtinai reikėtų pataisius iš naujo paskelbti, nes jei tuo pranešimu kas naudosis, bus labai suklaidintas.

Iš kelių numerių matyti, kad redaktorius tik kelius lietuviškus laikraščius teskaito, nes visai nemini apžvalgoj tų, kurie labai daug sporto reikalais rašo. Ir rašo neatidėlioiant, duodami naujas žinias.

Ant. Varnelis, Vigar Lodge

CHICAGOJE TIK VIENAS KALBĖTOJAS?

Chicago dienraštis skelbia: - Chicago atitinkamai sendraugiai lapkričio 13 išklaitys aktualią prel. M. Krupavičiaus paskaitą...

- Adomo Varno suaktynę dailės parodą lapkričio 14 Chicagoje atidarys ir kalbą pasakys prel. M. Krupavičius...

- L. V. S. Ramovės iškilmingame posėdyje Chicagoje lapkričio 22 kalbės prel. M. Krupavičius...

Sprendžiant chronologiškai, atrodo, kad sendraugiams paruoštą "aktualią paskaitą" prelatas pakartoją dailininkams ir kariaus.

R. Tyla, Bridgeport

PRIEDĄ DVIGUBAI PADIDINU

Dirva mus lanko reguliariai. Ji yra mūsų laukiama svečias. Kol kas ji dar mus lanko du kartus per savaitę, bet ateinančiais metais jau lankys tris kartus.

Iki šiol už ją atsilygindavom kukliai - \$8.00 metams, o nuo naujųjų metų, tik \$2.00 priedo. Visi gali suprasti, kad už \$2.00 naujos laikraščio laidos niekas išleisti negali. Ypač dar atsimenant įvairių reikmenų kainų ir popierio brangimą, naujus pašto kaštus.

Manau, nemažai atsiras tokių mielų skaitytojų, kurie jai nepagalės ir daugiau mokėti. Ir aš pats, berašiodamas galėlius, nutariau iš anksčiau atsilyginti, ir tą priedą padidinti iki \$4.00. Taigi nelaukdamas ir siunčiu \$12.00. Siunčiu galvodamas, kad kas greit duoda, dvigubai duoda.

Juozas Bubelis, Toronto

Santvaras atsako Vizgirdai:

St. Santvaras

Neradęs šilimos Paties rašinyje, nors ir bičiuliui skirtame, kurį paskelbė Vienybės Nr. 44, taip pat pasidaviau griaudžiom abejonėm. Kai rašiau apie dail. Ant. Rūkštelės parodą Bostone, jau žinojau, kad kai kuriuose šio miesto lietuvių slouksniuose tas mano rašinys sukels reakciją, todėl iš anksto užsidengiau skydu, tardamas, kad tai atskiros žmogaus nuomonė, su kuria galima sutikti ir nesutikti. Tačiau net nedrįsau galvoti, kad už tai būsiu asmeniškai užgauliojamas ir žeminamas. Man atrodė, kad aš parašysiu taip, kitaip galvojančieji parašys kitokį sprendimą, o jau ta minia, kokia kvaila ji bebūtų, gal ir apčiuops teisybę. Deja, mano bičiulis V. Vizgirda, pro mano petį kirsdamas ir dail. Ant. Rūkštelę, vis dėlto visus vamzdžius atsuko į mane, visom jėgom stengdamasis mane įžeisti, suniekininti ir gal net nukauti. Tas kelia mannyje ne tik graudžias abejones, bet ir linksnų šypseną. Argi teisu būty mudviejų bendras draugas Antanas Gustaitis, kai jis apsisukdamas vis teigia, kad mūsų tarpe dar negali būti kultūringo ginčo, kad mes visokius disputus baigiam vis tuo pačiu kiaulių ir karvių ganytojų stilium - tu durmas, tu durmas... Aš nenoriu su tuo Ant. Gustaičio teigimu sutikti, bet bičiulio V. Vizgirdos argumentai, deja iš tų senų "knygų" palmti...

Rašydamas apie dail. Ant. Rūkštelės darbus, aš neturėjau tikslo pataikauti miniai, aš tik paskelbiau Dirvoj savo nuomonę, kaip ir dera to laikraščio atstovui Bostone. Žinoma, labai gaila, kad šiuo atveju mano nuomonė nesutapo su bičiulio V. Vizgirdos nuomone, o sutapo su kitų, kurie apie dailę išmano nemažiau už mus abu, į vieną krepšį sudėtus. Be to, Pats žinau, mielas Viktorai, kad ir nuo bolševikų visų pirma aš bėgau tik todėl, kad galėčiau būti sau žmogus, kad turėčiau laisvę apsispręsti ir pasisakyti. Toji laisvė šiandien yra mano didžiausias turtas, kurį dar turiu.

Kai dėl tos minios, kuri Paties laiške keliais atvejais suvarginama, tai aš esu truputį kitokios nuomonės. Atleisk, kad

JUPITERI, TU PYKSTI, TAI AR NEBŪSI KALTAS?

Čia man kyla tokie keistų klausimai: kam savo dailės parodas Pats rengi? Mėnuliui, žvaigždėms ar tokioms nuodėmingo žmogaus akimis neregimoms būtybėms, kurios, šilkais šlamėdamos ir monokliais blizgėdamos, lipa iš nematomų karietų? Kam kiti dailininkai tai daro ir visokioms prieinamoms priemonėm kviečia žiūrovus į savo dailės darbų parodas? Pats žinau, bičiuli Vizgirda, kad labai neblogas Bostono Dailės Muziejus taip pat save ir savo rengiamas parodas garsina spaudoj, plakatais ir net ilgesnį laiką pasiliekančiais skelbimais autobusuose ir tramvajuose. Kam tai daroma? Ar tam, kad dangaus paukščiai į tą muziejų sušuktų? Ne, tik tam, kad daugiau tų paprastų žmonių ateitų, kad jie imtų nuširdžiau rūpintis ir gyventi kultūrinėm vertybėm. Deja, minios neina nei į muziejus, nei į dailės parodas. Eina tik tie, kurie ten randa estetinio džiaugsmo, kurie dailės kūryba trokšta praturtinti savo sielas.

Minios nelankė ir dail. Ant. Rūkštelės darbų parodos Bostone. Apsilankė 600 ar 700 tautiečių, nors šioje pakrantėje lietuvių kilmės žmonių gyvena kelios dešimtys tūkstančių. Tai kur ta minia? Man rodos, džiaugtis reikia, kad dar tiek ateina. Šiandien jie perka dail. Rūkštelės darbus, o rytoj gal tiek pakils jų skonis, kad jie pirs ir dail. V. Vizgirdos paveikslus. Gal Pačiam bičiuli Viktorai, nereikia aiškinti, kad mūsų žmogus daug lengvesne ranka ištraukia dešimtinę už konjako bonką, o jau labai nerangiu judesiu moka dolelę kitą už liet. knygą, dailės kūrinių ar kitą kurią kultūrinę vertybę. Šitas nerangumas, šitas nenoras ugdyti savąją kultūrą eina per amžius ir yra gėdos antspaudas ant mūsų nugarų.

Dail. Ant. Rūkštelės paveikslus Bostone daugiausia pirkto akademinio išsilavinimo žmonės (gal Pačiam nebus sunku tarti, kad ir akademikų tarpe yra tamsuolių, bet tokiu atveju ar ne sveika būtų visų pirma savęs paklausti: o kokio laipsnio mano švietumas?), nupirko jų bene 20, tad ir vėl tik džiaugtis reikia. Kaip sakiau, jeigu jie perka vieno dailininko darbą, tai rytoj gal pirs ir kito. Pats visai be reikalo graudieniesi, bičiuli Vizgirda, kad šį sykį pinigai sužiro į Ant. Rūkštelės kišenę. Aš Patį pažįstu ir neįtariu, bet kiti gali labai įtarti tokį Paties graudinimąsi, gali visai be reikalo net vėzdu Pačiam per galvą tvirti.

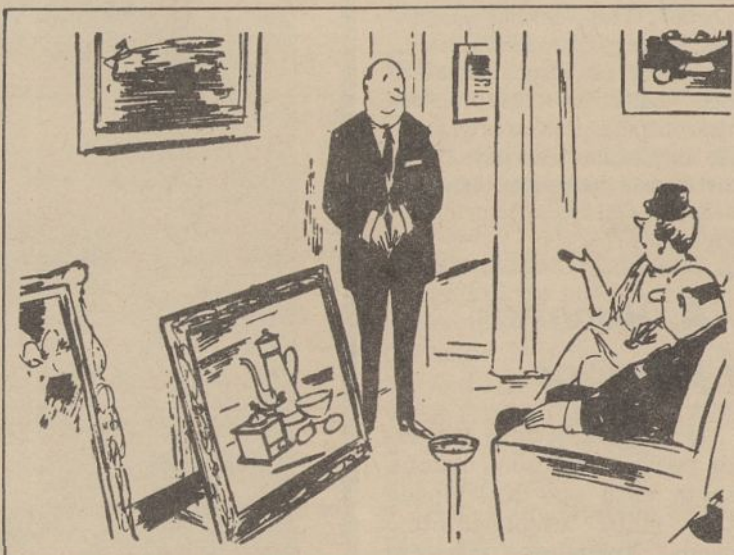
Pats man primeni jau gerokai apnešiotą frazę, kad nėra patriotinės pareigos imtis uždavinių...

Taip, bet nėra patriotinės pareigos ir nieko neveikti, ir, pasitiesus rankas ant kelių, žiūrėti, kad kiti už tave dirbtų. Mielas mano, šiandien žmogus jau žino, kad ir genijui niekas nepasidaro be prakaito ir įtempo darbo. Atleisk, kad aš ir vėl Paties dėmesį kreipiu į dail. Ad. Galdiką. Kodėl mes jį laikom didžiai pajėgiu ir kūrybingu dailininku? Nagi todėl, kad jis nesiliauja deges ir ieško kojos, kad jo darbštumas ir kūrybingumas, kartais atrodo, viršija žmogaus dvasinį ir fizinį pajėgumą. Taigi ir Pačiam, bičiuli Vizgirda, gal nėra patriotinės pareigos imtis uždavinių... Geriau Pats sėstum prie drobių ir savo darbas prašoktum ne tik savo įsivaizduotus priešus, bet ir draugus.

Kai dėl manęs tai man taip pat nėra patriotinės pareigos visą laiką būti vis tos pačios nuomonės su bičiuliu dail. V. Vizgirda. Tikrai visą amžių aš būsiu dėkingas skulptoriui ir tapytojui Juozui Mikėnui, su kuriuo bene tris metus gyvenau viename bute, kuris jau prieš ilgoką eilę metų mane įtraukė į dailės pasaulį. Ir tai atsitiko tuo metu, kai gyvenimas buvo prieš akis, kai neapsakomai buvo įdomu pažinti ir Antiką, ir Renesansą, ir Flamančius, ir Paryžiaus moderniąją dailę. Su tuo pačiu Juozu Mikėnu kelias savaites aš lankiau prancūzų sostinės muziejus, dailės darbus perkrautus rūmus ir visas įdomesnes moderniosios dailės galerijas. Taigi jau prieš dešimtis metų aš išmokau dailės parodas žiūrėti savo akimis, o ne svetimomis ir dail. R. Viesulas, jamas, be išmintingas vyras, tame pačiame Bostone yra pasakęs: traukis šalin nuo to paveikslų, kuris tau nieko nesako. Taip ir aš nemanau trauktis nuo to, ką esu per eilę metų įsisavinęs.

Bičiulis V. Vizgirda turėtų žinoti, kad kritikos meno aš nemėgstu, kad vienokias ar kitokias mūsų kultūrinio gyvenimo apžvalgas rašau tik reikalo ir pareigos verčiamas. Bostone tuose pačiuose Tautinėse Sąjungos namuose jau buvo surengta visa eilė mūsų dailės parodų. Kodėl bičiulis Vizgirda Dirvai ar tai pačiai Vienybei neparašė recenzijų apie R. Viesulo, Žoromskio, Elksaus ir jaunųjų dailininkų parodas? Kodėl jis man tą privilegiją perleido ir iki šiol nieko nesakė? Dirvoj bent keturiais ar penkiais atvejais aš rašiau ir apie paties dail. Vikt. Vizgirdos viešus pasirodymus. Jei bičiulis Vizgirda pamatė, kad Bostone yra geresnių dailės kritikų, tai kodėl iki šiol jie neprasižijojo apie dail. V. Vizgirdos dailės parodas? Koktu prisiminti, bet tada, kai aš apie jo darbus rašiau, tai ir visi mano terminai buvo vietoje, ir už mano nuovoką, turbūt, su nemeiluota šilima buvo dėkojama.

Teigiau ir teisiu, kad mūsų dailininkų tarpusavė kova, tegu ir dėl kokybės, nepasižymi elegancija. Tai sakydamas, žinoma, aš netvirtinau ir nevirtinu, kad visi mūsų dailininkai savo ginčuose yra tokie neelegantiški. Daug jų pažįstu ir daugeliui lenktu galvą už jų kultūringumą ir pastangas daugiau rūpintis ne artimo, o savo asmeninių darbų kokybe. Su neelegantiškumu išlenda tie, kurie vis nori kautis. Akivaizdus tokio debiuto liudininkas yra ir man skirtas bičiulio V. Vizgirdos atviras laiškas. Aš neginčiju teisės kovoti, bet ta kova tikrai neturi išvirsti į bernišką gatvės bataliją. Bičiuli Viktorai, man rodos, ir Pats turėtum žinoti, kad pyktis yra toks pat blogas talkininkas, kaip ir pikty žmonių patarimai. Atleisk, aš Paties nemokau, aš tik konstatuoju faktą.

-- Mes norėtume paveikslą labiau moderniškesnį... pa vyzdžiui, su elektriniu kavinukul...

"...Bet Amerika plati visiems, žinoma, valia piešti berželius ir gubas bet kaip"-- prisipažįsta dail. V. Vizgirda "atvirame laiške" St. Santvarui. Nuotraukoje dail. V. Vizgirda prie savo kūrinių.

Ko tikrai visa širdim nemėgstu tai iškreipto ir iškraipomo žodžio. Bičiulis V. Vizgirda savo laiške rašo, kad aš suradau "drąsos pamokytį kuone visus mūsų dailininkus meno istorijos ir elgesio". Savo rašte apie dail. Ant. Rūkštelės parodą meno istorijos aš nemokiau nei eilinio parodos lankytojo, nei tuo labiau dailininkų. Dail. V. Vizgirda, matyt, mano rašinio su atsidėjimu nepaskaitė, jeigu tokiais argumentais dabinaisi. To pat vertas bičiulio V. Vizgirdos teigimas, kad aš lyginau Galdiką su Rūkštele. Žodis žodim mano buvo taip parašyta: "Visų pirma toj parodoj pasigestim drąsesnio tepuko brūkšnio ir įmantresnio spalvų derinio, nerastum to įšėkimo ir degimo, kaip Ad. Galdiko darbuose." Argi tai yra lyginimas? O jeigu lyginimas, tai kiek jis galėtų būti naudingas dail. Ant. Rūkštelei?

Bičiuli Vizgirda, lyginimo metodos ne tik dailės, bet ir visų menų kritikoje yra pats neapdairiausias ir primityviausias. Be to, jeigu yra blogas dalykas per daug draugiška kritika, iškeliant kūrinio gerasias puses, o nusilepiant silpnąsias, tai absoliučiai negalima kritikų rašyti pykčio apsestam. O štai mano bičiulis V. Vizgirda, mane įspėdamas, kad yra "tokių meno darbų, apie kuriuos jokia spauda nekalba" (atseit, -ima įrodinėti ir iš peities kritikuoti visą Rūkštelės tapybą, terasdamas joje tik blogybes. Netikiau, kad tokį kritikos būdą V. Vizgirda norėtų ir man įpiršti. Pagaliau, jeigu jam visi Ant. Rūkštelės darbai atrodo juodi, tai man gal bus leista tuose darbuose rasti nors vieną baltą lopinėlių. Bičiuli, nekask duobės kitam, kad Pats į ją neįkristum. Aš labai dėkoju Pačiam už mano

rašinio "komentarų" ir net kitų dailininkų provokavimą sukilti prieš mane, bet mano žodžių iškraipymus gražinu Pačiam, kaip degantį nuodėgūlį, kad savo rankose jį pajustum ir daugiau taip "nekovotum".

Savo nuomonę apie dail. Ant. Rūkštelės parodą Bostone pasakiau ir nesirengiu jos atšaukti (kaip Paties viešai pripažintas bičiulis, galiu tik apgailestauti, Ant. Rūkštelė atvežė į Bostoną Judo pabučiavimą, kaip lygiai labai apgailiu Paties vieno cento demonstraciją). Kartojau, kad tai yra atskiro žmogaus nuomonė, kuri nėra privaloma nei miniai, nei elitui. Drauge pabrėžiu, kad aš netikiau, jog mano kuklios pastabos būtų tokios galingos, kad galėtų klaidinti "pergausią" mano (originalę Jūsų) ir Rūkštelės meninio lygio auditoriją". Jei ta auditorija pergausi, tai, matyt, bičiulis V. Vizgirda nėra neklaidingas ir nėra vienintelis, kuris viską dailės mene išmano. Ta proga dail. Vizgirdos man teikiamos elementarinės pamokos apie poeto, dainininko, smuikininko, pianisto įvairų profesinį pasiruošimą ir apie gerą piešinį pravartu būtų įsidėmėti, bet kadangi norima jas man raguota ryškė įplakti, tai, tegu bus man atleista, aš jas greitai pamiršiu. Prie tų pamokymų pridurtina tik štai kas: dail. Vizgirda sako, kad man nežinoma, kas dailėje laikoma geru piešiniu ar forma. Taigi ta forma. Jeigu Pats iki šiol niekur kitur to neaptikau, tai aš Pačiam pacituosiu tikporą sakinių iš Liet. Enciklopedijos: "Formos sąvoka taip pat negali būti aptarta kokių nors kodeksu. Būdama kūrybos sinonimu, forma tuo patim yra ir laisvės sinonimu". Tai ne mano žodžiai.

(Nukelta į 6 psl.)

IGNAS ŠEINIUS

5

Vėl anapus geležinės uždangos

Lietuviai kankiniai buvo netrukus aptildyti, būreliais išdraikyti. Paskum išvesti ar ištumdžioti įvairiomis kryptimis.

Kažin kur stumiamam Petrui Vindeikiui pastojo kelią senas pažįstamas. Baltgudis žydėlis, Moisiejus Kinčuk. Pulkininko uniforma, išblizgintais rudais plaukais, paauskintais antpečiais, atkištu pilveliu. Lvg džiaugsmingo nustebimo šypsena per visą platų veidą. Lankvimosi Maskvoje metu jis buvo lietuvių akademikų ekskursijos vienas uoliausių vedžiotųjų ir lydėtojų.

— Aš perimu daktarą Vindeikį savo asmeniškoni žinion, — nustatė jis aukšto tvarkdario balsu. — Parėdymą raštu gausi vakare pulko štabe.

Ne tik perėmė, bet ir draugiškai, nekariškai, paėmė po parankiu.

— Sveikas sugrįžęs laimingon tėvynėn! Seniai laukiamas, draugų išsiilgtas. Ar ne puikūs pirmieji išpūdžiai?

Sukrėstas, pritrenktas, ką galėjo Petras Vindeikis atsakyti? Šyptelėjo pavargusiai, išblyskusiai. Nudavė

kaip gydytojas, pats būdamas sunkus ligonis, kad esamomis aplinkybėmis buvo patenkintas.

Pulkininkas Kinčuk jį gerai suprato. Stukterėjo globojama ranka nugaron, pasipasakojo, kad pats Vilniuje kuo puikiausiai jautėsi. Jam patiko oras, miestas, malonūs žmonės.

Susitikęs Pilies gatvėje pažįstamą moterį, sustabdė ją ir supažindino su svečiu daktaru.

— Panelė Feodora Nikolajevna, medicinos profesoriaus Bielovo dukrė.

Staiga prisiminė pulkininkas Kinčuk kaiką, akimirksnį pagalvojo.

— Perimk daktarą Vindeikį kokiame pusvalandžiui savo geron globon. Bet aš kviečiu jus abu... buvusį Valgio restoraną. Jei pasakysčiau dabartinį vardą, būtų daktarui Vindeikiui sunkiau susigaudyti. Parink geriausius pietus, girdečiau, kad daktaras Vindeikis šiandien dar nieko nevalgė. Aš atskubinsiu neilgai trukus. Turiu anksčiau priimti mažo nesupratimo aiškėjęs raportą.

Perduotas moteriškos žinios, Petras Vindeikis po truputį, po truputį ėmė justsi atoslūgį. Visą kelią iki buvusio Valgio buvusiojo Gedimino gatvės panelė Bielova šnekėjo be perstojo, nieko jo neklausinėjo. Pasakojo, kaip su tėvu atsikėlus iš Maskvos įsikūrė Vilniuje, kokios čia buvo pramogos, kuo gyveno ir domėjosi jaunimas. Ar jį buvo graži ar negraži, jam nebuvo įdomu. Iš mandagumo kartais žvilgtėdėdamas matė tik jos apskritą veidą ir dvi mažas, pilksvas akis. Nelabai kas krito dėmesin ir iš jos pasakojimo, gana buvo jaukaus ir švelnaus moteriško balso skambesio. Daugiausia gal dėl nepaprasto, netikėto kontrasto veikė jį tas balsas kaip morfinas sunkiai suža-

lotajį. Po nežmoniško nuovargio, nežmoniškų įvykių daug morfino jam ir nereikėjo.

Ar Valgis buvo tas pats ar ne, taip pat nelabai jam buvo įdomu. Girdėjo lyg iš tolo, kaip žvangino kariškas orkestras ir kažin kur kas asloje trypė kazokėlių. Pro kamšatį ir dūmus praskynė jiems dviem kas kelią ir surado laisvą staliuką prie sienos. Moteriškai nujausdama, kas alkanam ir nuvargusiam žmogui geriausiai tinka, panelė Bielova pati viena, tik į jį žvilgtėdėdama, parinko valgius.

Muzika kito į rusiškai sumodernintą, neaiškios padermės tango, ir staliuko gale išaugo jaunas bolševikas kariškis. Nusilenkė Petrui Vindeikiui ir dar giliau panelei Bielovai. Mergaitiškai parinktu grakščiu žvilgsniu ji paprašė daktarą Vindeikį, kol valgius atneš, leisti jai pašokti. Juk ji suprato, kad jis pats vargiai ar panorėtų.

Pragiedrėjimas, kaip spindulys iš debesų, nušvietė Petrą Vindeikį. Jis netikėtai sėdėjo vienas, paliktas sau! Savim pačiais užimtų žmonių sausai prikimštam restorane, kaip bičių avilys užiančiam ir dūmuose panertam. Pašvaistės ryškumu mintyse prasivėrė vaizdas. Toli nuo čia, kitoj pusėj geležinės uždangos ir jūros, plėšė rankas ir skendo neviltyje jo žmona ir vaikai. Jis net kriūptėjo ir subrazdėjo kėdės kojomis, tiek arti tas vaizdas atsiestojo. Jam atsirado galimybė jį pasiekti, — nepastebėtam dingti iš restorano! Gerai pažįstamam mieste nesunku bus pasisilepti ir iš jo susirasti kelią. Miškais, upių ir upelių slėniais Varėnos, Gardino link. Paskum per Lenkiją, kaip kadaį anksčiau. Kaip tada... žmonai ir vaikams laimingai kitais keliais išsigelbėjus.

(Bus daugiau)

Akimirksnių kronikos

Bronys Raila

Margarita ta juoda?

Pasitarimai tarp Bostono ir Los Angeles (3)

Dėl poezijos reikalingumo ir prasmės lietuviškame gyvenime esama visokių nuomonių. Pirmia, -kad ji niekam nebereikalinga ir neįdomi, ir tada nėra prasmės net diskusijas vesti. Antra, -kad ji dar reikalinga ir turi prasmės, o tuomet jau iškyla daugybė klausimų: kokia ji turi būti koks jos tikslas, jos dvasia, jos forma, kam poezija skirta?...

Vieną net liaudžiai žinomą mūsų teisingai išaiškino paskutiname "Literatūros Lankų" numerio kritikas S.L. (inicialai reiškia: S.L. a.p.u.k.a.s.).

"Poezija", rašo jis, "...vis labiau nyksta iš viešojo gyvenimo ir pamažu virsta ekskluzyvizmiu, siauram elitui tesu-prantamu estetinės kūrybos žanru, kurio prasmė ir forma lygiai taip pat nebeįkandama, kaip dantiraštis arba germanų runos. Skaitytojas šiandien nebe ieško poezijos - ji tam per daug komplikuotas menas, reikalaujantis didelės emocinės ir intelektualinės įtampos. "Ši poezija taip pat esanti išdidi: ji "nemedžioja skaitytojo". Populiarumas jai nerūpi, nes tai - "netikras kapitalas".

Tačiau mūsų kritikas vistiek yra optimistas. Jis kažkodėl tikisi: "Skaitytojas vistiek kada nors grįš prie anos ekskluzyvizmės poezijos ir stengsis suvokti jos ženklią prasmę".

*

Gal kada ir stengsis suvokti, bet, spėčiau, tik viena sąlyga: kad būtų ką suvokti, kad būtų verta ieškoti ir kad to dantiraščio ženkluose būtų kokia nors įdomesnė prasmė. O kas, jeigu atsistatys taip, kaip po vieno Hollywoodo filmo, mįslingai pavadinto "Kaip pasisekimas pagadino Rock Hunterį"? Pažiūrėjęs filmo, vienas kritikas netikėtai paklausė: - Ką sakot? Pagadino?..Bet ar buvo galima tokio herojaus mizeriją dar kaip nors bepagadinti? Ar galima dar daugiau sugadinti šlamštą?

Kaip matėme, mūsų žurnalo kritikas savo aiškinimus skyrė tik ekskluzyvizminei publikai, Eilinis žmogus nedaug ką supras (tas, iš kurio laukiama, kad jis poezijos knygas pirktų). Pavyzdžiui, - kas yra dantiraštis? Tam tikslui jis turėtų vartoti Lietuvių Enciklopediją, kol surastų Dr. J. Puzino paaiškinimus, kad dantiraštis yra buvęs labai painus raštas, sumurę išgalvotas 3000 metų prieš krikščionišką erą, kur mintys buvo reiškiamos paveikslėliais ženkla - žmonių, gyvulių kūnais ir tt. O dėl germanų runų, tai jis turės dar palaukti, kol išeis vėlesnis Enciklopedijos tomas.

Šiandien visi sutiks, kad specialieji medicinos, atominės fizikos, filosofijos, teisės ir bet kurio kito mokslo veikalai tėra įkandami ir įdomūs tik specialistams arba dideliems jų sričių mėgėjams. Ir negirdėjęs, kad tų veikalių autoriai kada priekaištautų plačiai publikai, kad jei ji jų neperka ir neskaitytų, tai esanti nekultūringa, neišauklėta, dvasiškai žlugusi. Kas nori dantiraštį suprasti, reikia pirmiau jo išmokti. Jeigu ir šiandieninė poezija specialiai skiriama siauram elitui, tai tik jo ji tegali būti skaitoma. Būtų nesąžininga daryti priekaištus mūsų plačiaijai visuomenei, jei jos dantys neįkanda kažkurio dantiraščio.

Čia tebegalioja visiems žinoma taisyklė: jei kokio kieto maisto neįkandi, negali sukrumtyti, tai nevalgyk, nes tikrai sugadinsi vidurius. Jei poetas rašo ne sau ar tik keliems draugams, o tautai, tai jo pirmutinė pareiga pasirūpinti, kad maistas būtų įkandamas.

*

Tuo atžvilgiu, vienas iš didžiausių Antano Gustaičio trūkumų yra tas, kad jis šiandien populiarus. Be abejo, tai gana įtartinas dalykas: jis vis dar su-prantamas ir aiškus net žemam elitui, jo dantiraštis įkandamas, skaitytojo bei klausytojo kartais dar ieškoma. Skaitytojui jo "germaniškų runų" vis dar nereikia aiškinti: štai čia gražu,

gilu, čia ekskluzyvu, čia autentiška teisybė, čia intelektualinė įtampa, tik tu, durniau nesupranti!

Kas dar blogiau, tai jo žanras, kuris, mano nuomone, yra pats esmingiausias ir būdingiausias gyvenamojo laikotarpio užsienio lietuviui. Tai humoras, satyra, ironija, sarkazmas beveik su kiekvienu žingsniu. Gal esu per vienšališkas, bet intymumo akimirksniais dažnai pagalvodavau ir su draugais dalindavusi mintimi, kad tiek mūsų dabartinėje literatūroje, tiek ir publicistikoje rimtai kalbėti apie skaudžiausius lietuviškus reikalus išeivijoje ir tėvynėje tegalima tik satyriškai, tik ironiškai. Kaikuriems iš mūsų partijos kitaip būtų labai sunku alsuoti. Gal tai yra destruktivaus skaldymo dvasia, smerktina tų, kuriems viskas aišku, rimta, kilnu ir iš augšto nustatyta. Tačiau mums atrodo, kad lietuvis, įskaitant ir mus pačius, šiandien yra kartais stipriai juokingas, kartais vėl per daug tragiškas. Visi aktoriai žino, kad pervaidinimas, per didelis tragizmas scenoje irgi sukelia tik publikos juoką. Ir tas juokas - tai aktoriaus grabas. Publikos juokas nuveda nuo scenos blogą pajacą. Iš esmės, čia jis atlieka didelį gydomąjį vaidmenį.

Gustaičiui vienam iš pirmųjų mūsų literatūros raidoje "eiliuotą fejletoną" ir bėgančių dienų kronikos satyrą pagaliau pavyko išskirti iš meno plotmės ir sulaisyti kelnaites tyrosios poezijos lašais. Tai labai didelis nuopelnas. Tik norėtųsi persigėrėti: arėjo laikas pamiršti dypsiškų motyvus, nes visos naujų temų Pacificas neramiai skaloja Lietuvos patriotų mądomosi baseinų krantus.

Swimming pool! Štai esminis reikalas. Mikva, - štai tikrasis žodis. O tai reiškia, kai patriarchiško žydo žmona po tam tikro susilaikymo dienų išsimau-do jūroje, ežere, upėje ar baseine, tuo simboliškai duodama suprasti, kad jai vėl atėjo mė-lės laikas. Koks cheminis mišinys šiandien būtų geriausias Lietuvos patriotų kojoms plauti: tėvynės mėlės ir pasiaukojimo himnai, dantiraštis ir dantų griežimas, ar satyros psalmės? Kuo tu aplamai dar tiki?....

*

I šį neįprastą klausimą sumišęs Antanas atsiliepė kukliai:

Meno kritikas A. Rannitas organizuoja parodas

A. Rannitas

Aleksis Rannitas, meno kritikas, dirba centrinėje New Yorko bibliotekoje, kuri turi 7 milijonus knygų, 200 tūkstančių originalių graviūrų ir didelę kolekiją taip vad. viduramžių ili-minuotų manuskriptų bei orientališkų knygų ir rankraščių, persiškų ir indiškių miniatiūrų.

Šioj bibliotekoje, panaudojant turtingas kolekcijas, nuolat vyksta parodos, kurias kasdien aplanko apie 10,000 žmonių. Meno bibliotekininkas A. Rannitas yra tų parodų organizatorius.

- Būdamas tikėtai šundaktaris, vargiai šiandien galėčiau sumaišyti tokį šamarlaką, kuris mūsų tautabroliui rimtai nuręžtų patriotinę gerklę. Reikia turėti galvoj, kad mūsų tariamasis ligonis yra jau tiek velnių priėdęs, jog "Seagram Seven" gali užgerti švęstu vandeniu ir nė nesukosėti.

Mūs broleliui lygiai tinka Rožių kvapas ir dygliai, Vado vardas, bailio kinka, Gilios mintys negiliai.

Žodžiai škėmos ir Niliūno, Ar Brazdžionio pranašaus, - Mūs brolelis iš salitūno Lygiai spiauna iš viršaus.

Nori - keikis ar kvatokis, Raukis plaukus nuo galvos, - Mūs brolelis jau kitokis, Iš kitokios Lietuvos.

Vakar - virpantis dypukas, Šiandien - jaučio pajėga, Cherubino baltas pūkas, Juodo velnio uodega.

*

Žinoma, taip! Jautis pašnekėti ir pavalgyti. Aš net kiek abejoju, ar Los Angeles Tautinių Namų Fondo baliuje visi malonus ragučiai turėjo atviras ausis Gustaičio lyrikai. Autorius čia atvyko pirmą kartą, daugeliui nepažįstamas ir neįsiskonėtas. Auditorija ne kamerinė, žmonės ne glaudžiai sutelktuose suoluose ir pasiruošę klausyti, bet išsimėtę prie staliukų didelės salės pakraščiais, besišnekučiuoją ir besivažišą. Pagaliau, tai natūralu: nei Vasario 16 švenčių, nei kitų minėjimų mes dabar negalime ruošti, jeigu nebus vaišių banketo, šnapso. Žodžiais ar dainomis lietuvių nebepavaišinsi. Duok valgyti, valgyti, valgyti ir išgerti. Tapome badaujanti tauta...

Reikia nemažesnės jaučio jėgos ir talento, kad į balių programą kaip nors dar galėtų smurtu įsibrauti žodžio sakytas ar koks artistas. Tai "policiniai numeriai". Tiesą sakant, nesiginkim, kartais labai kankinantieji... Bet vieno aktoriaus teatras ar vieno deklamatoriaus pravedamas literatūros vakaras yra turbūt sunkiausias uždavinys, kuris pastatomas menininkui išspręsti. Nedaug, labai nedaug teturime tokių savo tarpe.

Anksčiau ar vėliau kompozitoriai susidomės A. Gustaičio giesmėmis ir jas dainuos ansambliai. Pirmasis kvintetas jau buvo besusiformuojąs Los Angeles tautinių namų baliuje. Kompozitorius J. Bertulis, B. Raila, A. Gustaitis, kompozitorius B. Budrūnas ir P. K. Skirmantas...

L. Briedžio nuotrauka

se garsėjai Vokietijoje, vėl pasidaryti "peklininku", artistu-aktoriumi, o laikada mesti pasirašytus lapus, improvizuoti ir net - pasakyti prakalbą?...

*

- Tai žavus pasiūlymas! - reziumavo mudviejų pasitarimus Gustaitis. Ypačiai norėčiau, nors prieš mirdamas, pasakyti prakalbą, į kurią sutilptų visų prieš mane buvusių veikėjų prakalbos. Bet...neturiu rimtam menininkui taip charakteringo pasitikėjimo savimi. Matyt, neturiu daugiašakio talento...

Taip geidžiu griausmu pragysti, Kad virpėtų pamatai! Kai pragystu, - ubagystė, Ką dainuoju, vis ne tai.

Rods, raliuoju, tarsi Faustas, Dangų, grožį debesų,

Iš mūsų gretų išsiskyręs PETRAS GLEMŽA

A. A. Petras Glemža

Mūsų kelių ir planų nepaisanti mirtis ir vėl iš mūsų gretų išplėšė taip reikalingą žmogų. Šį kartą ji pasirinko ilgametį tautinės srovės visuomenininką dipl. teisininką Petrą Glemžą. Mirė jis Chicagoje š. m. lapkričio 14 dieną, vos 50 metų amžiaus sulaukęs.

Petras Glemža buvo gimęs 1909 m. rugsėjo 6 d. Spiegy kaime, Pandėlio vals., Rokiškio aps. Mokėsi pagsarsėjusio liaudies švietėjo kun. Katelės mokykloje, Kupiškio vidurinėje m-jė ir Šiaulių mokytojų seminarijoje. Ją baigęs, apie 12 m. dirbo Rokiškio ir Kauno aps. ir Kauno miesto pradžios mokyklose bei Rokiškio prad. mokyklų inspekcijoje. Bemokytodamas apsisprendė studijuoti. 1935 m. įstojo į Vytauto Didžiojo universitetą. Bolševikams iš Lietuvos pasitraukus, pradėjo tei-

AUSTRIJOJE IR VOKIETIJOJE

Karo audros nublokštas į vakarus, kurį laiką labai sunkiomis sąlygomis praleidžia Austrijoje. Vėliau atsидuria Vokietijoje.

O regiu kančių suspaustas, Kad ne Faustas tas esu.

Kai užgiedu šimtais tonų, Virsta frakas vystykliu, Kraujas - rašalu raudonu, Vynas - vandenio stiklu.

Apdainuoju Margaritą, Kaip dar niekas niekada, Pasižiūrau baltą rytą -- Margarita ta juoda...

*

Tik man dar ilgai bus neaišku, kodėl mūsų svajonių deivė, nekaltybės ir grožio gėlė, faustiškoji panelė Margarita šį rytą atrodo juoda. Gal todėl, kad per klaidą įsimylėjome rasingą negrę? O gal todėl, kad Margarita per ilgai buvo nesipraususi?

Antanai, pamaudyk dar ją baseine, kol pabals.

Wurzburgėje dirba Vokietijos Lietuvių S-gos centre, organizuodamas pasimetusių šeimų narių ieškojimą. 1944 m. drauge su centru persikelia į Detmoldą. Čia drauge su Br. Aušrotu ir šio str. autoriumi leidžia rotatorinius leidinius: dieninį Naujausias Žinias ir savaitinį Tremtinio Žodį (britų zonai), iki juos bolševikų paveikta Unros vadovybė 1946 m. įsako sustabdyti, surinkti visus išėjusius numerius ir juos sudeginti. Sunkiomis sąlygomis suorganizuoja Prano Imsrio (Dirvos redakcinės kolegijos nario Pr. Basčio) eiliuotos pasakos Vilkas Meškeriotojas leidimą, parūpina jai H. Naruševičiūtės-Žmuidziniienės iliustracijas ir 1946 m. Tremtinio Žodžio vardu išleidžia 3000 egz. 1946 m. pabaigoje įstoja į Goettingeno universitetą ir jame giliai teisių studijas iki emigracijos į JAV. Dalyvauja Lietuvių Tautiniame Sąjūdyje.

JUNGTINĖSE AMERIKOS VALSTYBĖSE

Jaunystės draugo dail. Petro Kiaulėno pastangomis, 1949 m. Petras Glemža atvyksta į Chicago. Trejetą metų čia dirba fizinį darbą, jo prigimčiai nemaloniomis sąlygomis. Išėjęs pagrindinį sąskaitųbos kursą (LaSalle Extension University). 1952 m. pradeda darbą vienos Chicagos spaudos b-vės atlyginimų, o vėliau savikainos skyriuje.

Drauge su kitais Chicagojieteliais tautinių korporacijų akademikus į vieną junginį, iš kurio išauga Lietuvių Tautinių Korpi Sambūris, kiek vėliau persitvarkęs į Lietuvių Tautinį Akademinių Sambūrį. Netrukus įstoja į Amerikos Lietuvių Tautinę S-gą ir Vilties Draugiją. Atgaivinus veiklą korporacijai Neo Lithuania, aktyviai dalyvauja jos darbuose; 1959 m. spalio mėn. išrenkamas jos valdybos nariu, o lapkričio 7 dieną metinėje šventėje, tik savaitę prieš mirtį, drauge su kitais naujosios valdybos nariais iškilmingai perima pareigas.

SPAUDOS ŽMOGUS IR MENO MĖGĖJAS

Nepriklausomoje Lietuvoje anksti pradėjo rašinėti. Rašė Lietuvos Aide (kurį laiką oficialus to dienraščio korespondentas Rokiškyje), Mūsų Krašte, Jaunojoje Karoje ir kt.

(Nukelta į 6 ps.)

Žvalgybų kova (21)

Nelauktas Maskvos posūkis

Skaitytojas žino kad maršalas Tito aną 1953 metų pavasario dieną nebuvo nužudytas. Bet jis nežino, kad Jugoslavijos diktatorių nuo mirties skyrė tik 12 minučių. Ir skaitytojas nieko nežino apie likimą Afanasijaus Jefimovo, tragiškiausio mūsų laikų šnipa.

Žemiau pateikiamas įvykių pats nepergyvenau. Su savo draugu Afa susitikau jau žymiai vėliau.

1953 birželio 14-tą dieną buvo paskirtas Tito nužudymas - Belgrade maišosi ir sovietinio špiounažo šefas Christofas Petresianas. Tito atlieka inspekcinę kecionę po Jugoslaviją. Jefimovas keliauja drauge su juo. Jis jau prieš keletą savaičių atvyko Belgradan ir buvo Tito sutiktas ištistomis rankomis.

Jefimovas yra puikus ekonomikos ekspertas, o Tito kecionė surišta su ūkiniais klausimais. Sovietiniams agentams, besitrinantiems Tito aplinkoje, nesunku diktatorių įtikinti, kad būtų naudinga keliaujančių grupę įjungti "seną kovotoją" Jefimovą.

Petresiano jausmai sumišę. Aš jam nepasakiau visos teisybės apie Jefimovą - savaime aišku, nutylėjau ir savo draugo vedības, - tačiau pastebėjau, kad Jefimovas nepuolęs į reikalingą visą širdimi. Šeši agentai, skirti lydėti Jefimovą, gavo įsakymą jugslovą tuoj pat pašalinti, jei jis parodytų bet kokių susvyravimų ženklų.

Jefimovo laikysena paskutinėmis prieš atentato datą dienomis kiek apramino Petresianą. Jefimovas paskutinėmis dienomis be saiko gėrė ir kartą net visą parą buvo "netinkamas tardymui". Tačiau Petresianas iš jo kalbos suvokė kad "ekonomikos specialistas" nesąs įsitikinęs būtinybe pašalinti Titą.

Iš savo viešbučio Jefimovas kelis kartus telefonavo žmonai į Vieną, tačiau pasikalbėjimus sekę agentai juos apibrėžė, kaip "kvailius įsimylėjusio plepalus". Bet visa jau buvo paruošta iki menkiausios smulkmenos. Tito nužudymas turėjo būti atliktas tokiu pat būdu, kaip ir anų jugslovų diplomatų greitajame traukinyje tarp Vienos ir Belgrado.

Praėjus keletai minučių po traukinio išėjimo iš numatytos stoties, Jefimovas turi taip "išrengti", kad Tito bus pastumtas į duris, kurių užraktas bus iš anksto "sabotuotas". Jis pastumtas Titą. Jei netoliese bus daugiau asmenų, jis tuoj pat griebis pavojaus stabdį. Jei ne - leis praeiti kelioms minutėms.

Išilgai geležinkelio bus išstatyti rusų agentai, kurie pasirūpins, kad Tito lavonas dingtų arba būtų taip suniokotas, kad nebūtų rasta jokių atentato pėdsakų.

Jau 14:20 val. Kaip liūtas narve, laksto Petresianas po savo kambarį Belgrado viešbutyje. Nuolat žvilgčioja į laikrodį. Jo nervai įtempti.

14:22 val. Suskamba telefonas. Petresianas paėmė ragelį.

- Čia Varja.

Petresianas atpažįsta slaptažodį.

- Kas atsitiko? - klausia jis.

- Nupūsti! - tai balsas vyriausio sovietų slaptosios tarnybos viršininko Belgrade.

- Ką tai reiškia? - klausia Petresianas, ir jo širdis pradeda

smarkiai plakti.

- Tuoj pat nupūsti. Jis neturi įvykti. Aukščiausias įsakymas. 14:24 valanda.

- Įvyks už penkiolikos minučių, - sako Petresianas.

- Turi būti sukludyta. Bet kokia kaina.

Petresianas užmiršta, kad bet koks indiskretiškas per telefoną gali iššaukti didžiausią katastrofą.

- Trėkinyje jau išėjo, - sako jis.

- Turi būti sukludyta, - pakartoja "Varja" ir priduria: - Atsakai savo galva.

Tarkštelėjimas ragelyje. Viršininkas baigė pokalbį.

14:27 valanda. Petresianas turi dar dvyliką minučių atentatui sukludyti.

Traukinyje, kuriame sėdi žudikas ir jo auka, lekia per Jugoslavijos Karintiją.

Petresianas jaučiasi kaip suparalyžuotas, kai padeda ragelį. Už dešimties minučių turi įvykti atentatas.

Petresianas yra senas profesionalas agentas. Jam visiškai aišku, kad kaltė slypi sovietinės žvalgybos suklupime. Jei Maskvos politika Tito atžvilgiu keitėsi - tai neatitiko paskutinę valandą. Greičiausiai net ir ne paskutinėmis dienomis.

Nurodymas "nupūsti" atentatą iš Maskvos turėjo būti išsiųstas prieš eilę dienų. Arba "Varja", sovietų slaptosios tarnybos viršininkas Belgrade, "atsitraukimo įsakymą" pervėlai gavo, arba per ilgai dėsė, prieš jį vykdydamas.

Paviršutiniškas panašumas...

Lapkričio 5 "Dirvoje" gerb. V. Rastenis savo rašinyje "Nerimas be Vilniaus ir su Vilniumi" įtaigoja lygiagretumą tarp nepriklausomos Lietuvos santykių su nepriklausoma Lenkija ir dabartinių JAV santykių su Sov. Sąjunga. Esą "krinta į auklį nepaprastas kaikiurių tuose santykiuose (Lietuvos-Lenkijos) buvusių aspektų panašumas į atitinkamus aspektus santykiuose tarp Amerikos Jungtinių Valstybių ir Sovietijos". To liau minimi JAV-Sov. Sąjungos diplomatiniai santykiai, JAV vizos lietuviams su Sov. Sąjungos užsienio pasais, JAV piliečių laikymasis Vilniuje...

Mano supratimu bandymas lygiagrečiai statyti panašumą Lietuvos-Lenkijos prieškarinių santykių su dabartiniais JAV-Sov. Sąjungos santykiais yra klaidingas. Pirmiausia, Vilniaus kraštas tik Lietuvai buvo Lenkijos okupuota sritis, o tarptautiniu požiūriu tai buvo Lenkijos teritorija. Dėl to ir tarptautinė paštų konvencija buvo Lenkijos pusėje ir laišškai reikėjo rašyti į Vilnių kaip į Lenkijos teritoriją, bet ne kaip į Lenkijos okupuotą teritoriją. Tad tarptautinės teisės požiūriu tarp anuometinio Vilniaus krašto padėties ir Lietuvos dabartinės padėties yra esminis skirtumas ir šio skirtumo nematyti, reiškia nevertinti to tarptautinio pripažinimo Lietuvai, kuriuo ji lig šiol naudojasi. Be abejo, Sov. Sąjunga būtų labai patenkinta, kad Lietuvos dabartinė padėtis būtų tolygi prieškarinei Vilniaus krašto padėčiai. Kad ir netiesiogiai todėl

Tačiau atsakomybė kris ne Varjai, nekalbant jau apie Maskvos šefus, Petresianas žino, kieno galva už tai atsakys. Jo - Christofa Petresiano.

14:28 val. Petresianas žvilgterti į traukinio "tvarkaraštį", kurį paruošė drauge su Jefimovu. Už septynių minučių, 14:35 val., specialusis Tito traukinys sustos mažoje stotelėje. Jis ten stovės vieną minutę.

Praėjus dviem minutėms po išėjimo iš tos stotelės, Jefimovas turės išstumi Jugoslavijos diktatorių iš lekiančio traukinio...

Petresianas griebia telefono ragelį. Jis reikalauja pasikalbėjimo su ta stotele.

- Bet skubiai, - sako jis. - Kaip greit gausiu?

- Tai priklausys...-tingiai atsako telefonistė.

Petresiano rankos susigniaužia į kumštis.

- Nuo ko priklausys?

- Jei turėsime laimę, pasi-seks sujungti tuoj pat. Jei ne - gali užtrukti ir valandą.

- Bandykite visa, kas galima. 14:30 val. Dar penkios minutės...

Petresianas žino, kad pradėjo pavojingiausią žaidimą savo gyvenime... nors jis ir laimingai baigtus. Jo pasikalbėjimas bus klausomas. Tuoj pat pradės sekti jo pėdsakus. Tuoj pat jį areštuos.

Jis nusprendžia, vos tik baigęs pasikalbėjimą, bėgti. Bet ar pakaks laiko?

(Tęsinys: Jefimovo likimas)

toks lygiagretnumo darymas yra priešingas ir faktinei padėčiai ir pačios Lietuvos realiai.

Antra vertus, neįmanomas ar bent negali būti tolygus lygiagretnumas tarp Lietuvos-Lenkijos santykių su JAV-Sov. Sąjungos santykiais ir dėl to, kad pirmuoju atveju abi valstybės buvo tos pačios bylos dalyvės, o gi antruoju atveju tik Sov. Sąjunga yra bylos dalyvė, JAV yra, teisiškai kalbant, trečiasis asmuo byloje, o pati Lietuva tėra bylos objektas.

Davimas vizų saviems piliečiams vykti į kieno okupuotą trečią valstybę tikrai nereiškia tos okupacijos pavertimo aneksija. Kai pirmojo Pasaulinio karo metais JAV pilietis kun. dr. Bartuška vyko į vokiečių okupuotą Lietuvą, kuri tada JAV buvo laikoma Rusijos dalimi, jokių teisinių komplikacijų dėl to nekilio, nes teisiškai aišku, nepaisant kuriuo pagrindu kuri šalis yra okupuota, okupantas faktiškai naudoja tos šalies atžilgiu suverenines teises, bet tik kaip okupantas. Dabartinė Lietuvos tarptautinė padėtis kaip tik privalo labai apdairaus mūsų žurnalistų dėmesio, nes antraip jie gali Lietuvos reikalui, kaip sakoma, meškiškai pasitarnauti.

V. Vaitiekūnas

Red. past.: Šį laišką perspausdiname iš Draugo, manydami, kad jis turi prasmę tik skaičiuojams V. Rastenio straipsni.

V. Rastenis, paklaustas nuomonės dėl jam padarytų pastabų, atsakė:

I. ATVIRAS DURIS

Gerb. V. Vaitiekūno laiškas yra neblogas papildymas samprotavimų apie Vilnių ir apie dabartinę Lietuvos padėtį. Sutinku su nuomone, kad tas laiškas, jei atspausdintas tik kitame laikraštyje, mažai to tikslu tepasiekia, nes jame minimi straipsnio neskaiciuosiems vargu galės būti aišku, ką V. Vaitiekūnas nori įrodyti.

O dėl susirūpinimo "žurnalistų apdairumu", tai manau, kad čia iš didžio apdairumo besibeldžiama į atviras duris. Dėmesio atkreipimas į kaikiurių aspektų panašumus juk neneigia skirtumų ir Lietuvos padėtį "gadina" tikrai ne labiau, negu žiūrėjimas vien tik į skirtumus ją "taiso".

V. Rastenis

KAS IR KUR

• Pranas Bastys, Dirvos redakcinės kolegijos narys iš Toronto, Vasario 16 gimnazijai atsiuntė \$5.00 auką.

• Povilas Matulionis, naujai išleista, prof. A. Rukuižos parašyta knyga apie šį taurų lietuvių ir miškų specialistą, galima gauti rašant šiuo adresu: S. Dirmantas, 4241 So. Maplewood Ave., Chicago 32, Ill.

• Bogotos, Kolumbijoj, lietuvių jaunimas sudarė lietuvišką šokių grupę. Vadovauja S. Lenčienė. Jau pasirodė ir televizijos profilmuoj.

• Medelline, Kolumbijoj, planuojami lietuvių namai. Kun. Tamošiūnas turi nupirkęs didelį sklypą. Inž. V. Tylius padarė namų planą.

• ALT S-gos Cicero skyrius Jaunimo Centro išlaikymui paskyrė \$20.00 auką.

Jaunimo Centras administruojamas tėvų jėgų, yra vienintelė vieta Chicagoje, kur įvairios jaunimo ir kitos profesinės bei kultūrinės organizacijos naudojasi patalpomis nemokamai.

• Lietuvių sporto dešimtmis Š. Amerikoje. Tokiu vardu iš spaudos išėjo Edv. Šulaičio redaguota ir išleista knygelė apie lietuvių sportinę veiklą šiaurės Amerikoje 1949-1959 metų laikotarpyje. Duotos klubų, sporto apygardas, FASKA, sportinę spaudą, sporto žaidynės ir kt. Leidinys turi 60 puslapių ir yra gausiai iliustruotas.

Norintieji įsigyti kreipkitės redaktoriaus-leidėjo adresu: 1330 So. 51st Ave., Cicero 50, Ill. Vieno egzemplioriaus kaina 1,50 dol. Taip pat šiuo adresu dar galima gauti ir anksčiau išėjusių sporto leidinių - "Lietuviškas krepšinis". Kaina 1 dol.

• Atsiųsta paminėti "Know Thyself", A. Garbauskio, gysl. Anglijoje, parašyta 72 psl., didelio formato, parašyta knygelė. Tai psichologo samprotavimai. Vertė E. J. Harrison. Gaunama: Hugh Stewart Hall, Nottingham, England.

• Vinco Krėvės, Pulgio Andriūšo, Nelės Mazalaitės ir daugelio kitų autorių raštai gaunami dabar žymiai atpigintomis kainomis metiniame Gabijos knygų išpardavime. Šarašai gaunami: Gabija, P. O. B. 355, Wyandanch, N. Y.

• Dail. V. K. Jonyno akvarelių paroda gruodžio 5 d. prasideda Almaus galerijoje, Great Neck, N. Y.

• Aleksandra Bačelienė, birželio mėn. atvykusi iš Brazilijos. šiuo metu svečiuojasi New Yorke pas I. Stankūnienę ir greitai laiku žada persikelti į JAV nuolatiniam apsigyvenimui su šeima.

Konkursinė nuotrauka Nr.10

Almos Kavaliauskaitės ir Kęstučio Kančausko nerūpestinga vaikystė Argentinos pavasario globoje.

New Yorko lietuviai

Nauja Tautinės Sąjungos skyriaus valdyba

Po vasaros atostogų Piliečių klube, įvyko pirmas A.L. Tautinės Sąjungos 1-mo skyriaus susirinkimas.

Susirinkimą atidarė skyriaus pirm. St. Gudas. Skyriaus sekr. Dr. B. Nemickas perskaitė vasaros laiku turėtų valdybos posėdžių nutarimus.

Svarbiausias dienotvarkės klausimas sukosi apie vieną asmenį, kuris savo elgesiu per spaudą, pasidarė tautinei srovei kenkėniu asmeniui, nesiderindamas su Sąjungos įstatais. Kadangi Sąjungos įstatai nenusako, kada Sąjungos narys, eilę metų nemokėdamas mokesčių, nustoja būti nariu, tai susirinkimas nutarė atsipalaiduoti ir nebeskaityti jį skyriaus nariu...

Renkant skyriaus valdybą išrinkta 9 kandidatai. Iš jų ir bus sudaryta 5 asmenų valdyba. Nutarta pasiųsti Korp. Neolithuania suvažiavimui sveikini-nimą ir 25 dol. auką.

P. N.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS

Lapk. 21 d., Apreiškimo parapijos salė, Brooklyne, N. Y. įvyko Lietuvos kariuomenės minėjimas, kurį pravedė ramovėnas St. Gudas. Pagrindiniu kalbėtoju buvo Dr. B. Nemickas. Meninę dalį atliko sol. S. Nasvytytė-Valukienė, akompanuojant muz. A. Mrozinskiui. J. Matulaitienės vadovaujama tautinių šokių grupė pašoko. Savo kūrybos paskaitė J. Rutenis.

Po programos buvo paskelbtas dail. V.K. Jonyno paveikslo laimėtojas Račys, iš Ontario, Kanados, Laimėjimų pelnas paskirtas "Kario" žurnalui paremti, o minėjimo pelnas invalidams sušelpi. Taip pat buvo vaišės ir šokiai.

*

Dr. V. Paprockas lapkr. 21 d., Liuteronų ligoninė, Brooklyne, N.Y., medicinos gydytojams skaitė paskaitą apie Troistier simptomą skilvio vėžio atvejų, praktiškai pademonstruodamas šia ligą sergantį savo pacientą. Po paskaitos gydytojai diskutavo ir priėjo vieningos nuomonės pri-tardami dr. V. Paprocko nustatytam, retai pasitaikančiam diagnozui.

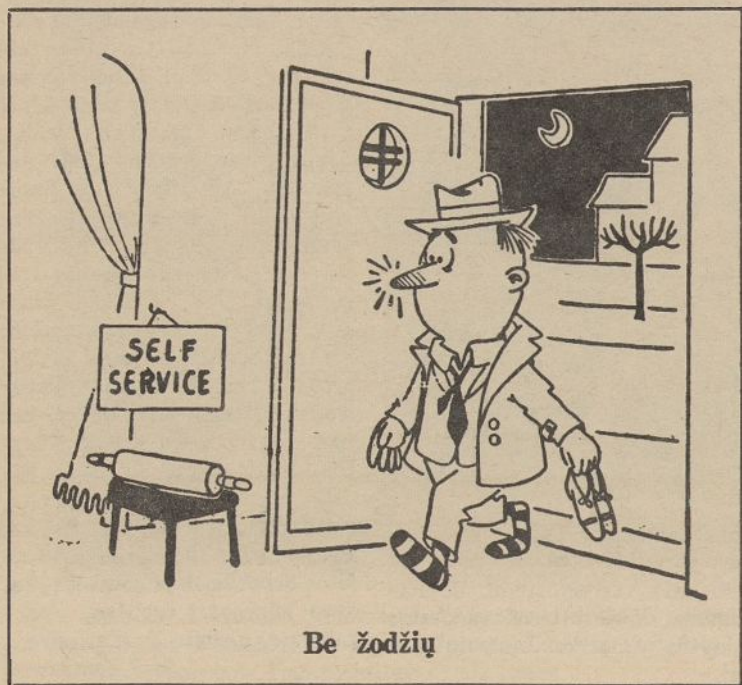
*

Gener. konsulo Jono Budrio 70 m. sukakties minėjimas įvyks sausio 16 d., Carnegie Endowment salėje, E. 46 St. ir 1 Ave, U.N. Plaza, New Yorke. Bus akademija, meninė dalis ir vaišės. Minėjimą ruošia PLB-ės iniciatyva iš visų lietuvių organizacijų atstovų sudarytas komitetas, kuriam vadovauja J. Šlepetytis.

*

Lapkričio 21 d. mirė Konstan-cija Plechavičienė dukters Elenos Legeckienės ir žento Dr. P. Legecko namuose - Jantaica, N.Y. Velionė palaidota Chicagoje.

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti

Be žodžių

PRADŽIUGINKITE ARTIMUOSIUS SIUNTINIŲ ŠVENTĖMS!

SIUNTINIAI SIUNČIAM I SOVIETŲ RUSIJĄ

Lietuvą, Ukrainą, Baltgudiją, Latviją, Estiją ir kitas respublikas

Pasineudok patikimu, kruopščiu ir greitu mūsų firmos patarnavimu.

GENERAL PARCEL & TRAVEL CO., INC.

135 WEST 14th STREET
NEW YORK 11, N. Y.
Tel.: CHelsea 3-2583

Licensed by USSR
MŪSŲ SKYRIAI

Atdara kasdien nuo 9-6;
Sekmadieniais nuo 9-4.

141 Second Avenue
NEW YORK CITY
Tel. GRamercy 5-7430

39 Raymond Plaza W.
NEWARK, N. J.
Tel. MARKET 2-2877

132 Franklin Ave.
HARTFORD, CONN.
Tel. CHapel 6-4724

900 Literary Road
CLEVELAND 13, OHIO
Tel. TOWER 1-1461

332 Fillmore Ave.
BUFFALO 6, N. Y.
Tel. MOhawk 2674

308 W. Fourth Street
BOSTON 27, MASS.
Tel. ANDrew 8-5040

11339* Jos. Campau
DETROIT 12, MICH.
Tel. TOWnsend 9-3860

632 W. Girard Ave.
PHILADELPHIA 23, PA.
Tel. WALnut 5-8878

Mūsų didžiulė firma turėdama tūkstančius patenkintų klientų 100% garantuoja pristatymą. Kiekvienas siuntinys išsiunčiamas laike 48 val. ir adresatą pasiekia per 6-7 savaites (oro paštu laike 7-12 dienų). Įstaigose yra pirmos rūšies pasirinkimas įvairių prekių. Reikalaukite mūsų nemokamų katalogų, kuriuose rasite informaciją apie naujas muitų normas ir patarnavimus.

Atsiminkite, kad mes esame specialistai, kas liečia siuntinių persiuntimą.

Chicagos lietuvių žinios

LIETUVA 80 TAUTŲ FESTIVALIJE

Chicagos jaunųjų kanklininkų ansamblis, vadovaujamas A. Kirvaitytės (viduryje), gražiai pasirodė įvykusiame Chicagoje aštuoniasdešimt tautų festivalyje. V. Noreikos nuotrauka

Mažasis Chicagos skaučių akademikų būrelis, vadovaujamas sktn. Z. Juškevičienės, pakviestas L.B. Chicagos apygardos valdybos, pasirodė atstovauti Lietuvai, su kitomis 80 tautomis taip vad. Tautų Bendravimo Festivalyje, kuris įvyko YWCA rūmuose, lapkričio 15 dieną.

Šioji šventė turėjo tris atskiras dalis: 1) Tautinio meno parodas, 2) Tautinių valgių demonstravimą ir 3) Dainos bei muzikos pasirodymus.

Lietuvos liaudies dailės ir nūdienio pritaikomojo meno skyrius galėjo didžiulius vertingais, charakteringais, patraukliais ir gausiais eksponatais, kuriuos parinko ir sutvarkė, prityrusi sktn. Z. Juškevičienė. Čia matėm spalvingus kilimus, staltieses, lovatieses, rankšluosčius, takelius, juostas ir kitus lietuviškus audinius; įvairius medžio drožinius bei pritaikomojo meno dirbinius: odos ir keramikos, turtingumu, kaip visada, lankytojo akį vėrė lietuvių mėgiamiausios puošmenos: gintaro karoliai, apyrankės, sagutės ir kt.

Kitame festivalio rūmų aukšte vyko svečių vaišinimas tradiciniais tautų valgiais, Lietuvaitės vaišino sūviuos pyragus, baltuoju sūriumi su medumi, juoda rugine duona, skilandžių ir kitais skanumynais.

Folklorinį lietuviškos kultūros charakterį išryškino gyvasis žmogus - stilingais, puošniais tautiniais rūbais vilkėjusios šventės reprezentantės ir talkininkės.

P. Glemža...

(Atkelta iš 4 psl.)

Atvykęs į Ameriką, įsijungė į Dirvos bendradarbių eiles, paskutiniojo metu rašinėdamas daugiausia apie meną. Menų, ypač tapybą, jis pradėjo domėtis savo jaunystės draugo dail. Petro Kiaulėno paskatintas. Susipažino su meno istorija ir jo kryptimis. Surinko gražų lietuvių dailininkų kūrinių rinkinį. Apie tapybą nusimanė geriau už daugelį meno mėgėjų. Į paskutinis jo rašinius Dirvoje buvo apie sukaktinę dail. A. Varno parodą Chicagoje. Autorius jo, dėja, jau nebematė.

Petras buvo jautrus ir pareigingas. Tačiau savo jausmus valdė. Neleido jiems prasiveržti. Bet koks nemalonumas virė viduje, kenkdamas jo jautriai širdžiai. Jei ką apsimindavo padaryti, stengdavosi tai padaryti gerai, nesimindavo to, kas jo manymu, ne jam skirta. Buvo kuklus ir didelis tolerantas.

Širdies smūgis parbloškė Petrą prie vairo, kai jis sėdėjo į automobilį važiuoti į Adomo Varno kūrinių parodą. Nesukubo jis tą vakarą ir į korporacijos valdybos posėdį. Mirtis jį aplenkė, išplėsdama jį iš mūsų gretų ir palikdama vienišą jo mylimą žmoną dr. Laimutę, kurią Petras buvo vedęs vos prieš trejetą metų.

Tebūnie Tau, mielas Petrai, lengva Tave priglaudusi žemė, pavadavusi Tėvyne, kurios laisvės atgimimu Tu šventai tikėjai.

Jonas Paplėnas

ninkės: I. Suvaizdytė, B. Strikaitytė, G. Musteikytė, D. Radytė, A. Sidzikauskaitė, L. Vespaitė, ir J. Juškevičienė-Variajokienė.

Z. Juškevičienė

Devynios jaunutės kanklininkės, taip pat tautiniuose drabužiuose, vadovaujamos A. Kirvaitytės, išpildė daug gražių liaudies dainelių. Šia pažinties proga šis kanklininkų ansamblis buvo pakviestas į vieną gimnazijos metinę šventę, programai išpildyti.

Šiai parodai talkininkavo meno eksponatais: Šv. Kazimiero Vienuolynas - seselė Perpetua, Terra, J. Karvelio knygnas, Tulienė, o valgio produktai: Feliksas Mackevičius, M. Bosienė, J. Andrulis ir p. Vosylius. Darbo talka: Irena Suvaizdytė, Birutė Strikaitytė, Feliksas Mackevičius, Jonas Vaičiūnas ir kt.

Padėka ir pagarba lietuviams skautėms, kurios su meile, pasiaukojimu ir pasisekimugarsina Lietuvos vardą laisvajame pasaulyje.

Stat. inž. Mik. Ivanauskas
Cicero, Ill.

Dirvos skaitytojai kviečiami atidaryti taupymo sąskaitas lietuvių vedamoj Taupymo Bendrovėj, kuri:

- moka 4% metinius dividendus (dividendai išmokami birželio 30 d. ir gruodžio 31 d.)
- apmoka visas pašto persiuntimo išlaidas.

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
and Loan Association

Chartered and Supervised by the United States Government
2202 W. CERMAK ROAD • CHICAGO 8, ILLINOIS
Phone: Virginia 7-7747 John J. Kazanauskas, Pres.

du kalbėjo Dr. Jonas Paplėnas, vienas iš pačių artimiausių draugų, atskleidžiamas a. a. Petro Glemžo 50 metų gyvenimo užuolaidą ir išryškindamas jo gyvenimo eitą kelią.

Nuriedėjo ašara kalbėtojo veide, riedėjo jos ir žmonių minioje, tariant paskutinį sūdiav a. a. Petrui Glemžai, gyvenimo pušaukelėje palūžusiai tauriai asmenybei.

Į amžinybės poilsio vietą kars tą išnešė uniformuoti Kolegos Korporantai. Į Šv. Kazimiero kapines jį palydėjo labai ilga vilksutinė automobilių.

Suskambėjo gaudulingi Marija, Marija giesmės žodžiai ir vėjo vienijami sklido tėviškos pusės, kad pranešus ten gyvenantiems artimiesiems apie ištiktą skaudžią nelaimę, kad gimtoji žemė, kurią jis taip mylėjo ir auškojo jai visą savo gyvenimą, nebesulauks jo sugrįžtančio.

Vyt. Kas,

CHICAGOS LIETUVIŲ ŽINIOS

Kristijono Donelaičio lituanistikos šeštadieninė mokykla, neseniai įsikūrusi, jau turi 70 mokinių-katalikų ir evangelikų. Tai viena didžiausių Chicagoje. Pamokos vyksta Tėviškos lietuvių evangelikų liuteronų parapijos salėje, 6641 So. Troy St., šeštadieniais, 9:30-1:30 val. Dirba 3 mokytojai: vedėju J. Širka - šešerius metus buvęs vedėju Toronte, Kanadoje, Roziukienė - atsikėlusi iš Philadelphia ir neseniai pradėjusi mokytojauti G. Lampsaitienė.

*

Vadovėliai aukštesniajai lituanistikos mokyklai, Chicago aukštesnioji lituanistikos mokykla, kuriai vadovauja A. Rūgytė, išleidžia lietuvių literatūrai, V, VI, VII ir VIII klasėms, vadovėlius. Pirmoji dalis, paruošta D. Veličkos - Tautosaka, spausdinama; antroji dalis, to paties autoriaus - Tikybinės ir šviesiosios literatūros laikotarpis, paruošta spaudai; trečioji dalis, paruošta J. Masilionio - Poaušrio laikotarpis, išėjo iš spaudos. Nagrinėjami: Pietaris, Kudirka, Maironis, Vaičiūnas, Žemaitė, Lazdynų Pelėda, Šatrijos Ragana, Vaižgantas, Bilūnas, Vydiūnas ir kt. Keturtoji dalis, paruošta J. Masilionio, skirta VIII klasei - Naujosios literatūros laikotarpis, atiduotas spausdinti.

Vadovėliai per 400 psl., plati chrestomatijos dalis, gausu iliustracijų, Lietuvos literatūrinis žemėlapis ir retesnių žodžių žodynėlis.

*

Pasirodė žurnalas "Mūsų Sparnai". Po ilgesnės pertraukos vėl pasirodė krikščioniškos minties lietuvių evangelikų reformatyvų žurnalas "Mūsų Sparnai", kuris numato eiti neperiodiniais. Leidžia Lietuvos Evangelikų Reformatyvų Bažnyčia Tremtyje, Redaguoja Halina Jakubėnaitė-Dilienė. Turinys eilė straipsnių. Iliustruotas, spausdintas spausdintuve. Be to, išėjo ir "Svečio" Nr. 5 lietuvių evangelikų liuteronų laikraštis, einas kas du mėnesiai. Redaguoja kun. Ansas Trakis. Spausdinamas Vokietijoje, bet numatomas spausdinti Chicagoje. Turinys įvairus, iliustruotas, ypač, įdomi kronika iš Lietuvos.

*

Lietuviai studijuoja Maywoodo evan. liut. teologijos seminarijoje Chicagoje, Hansas Dum-

*

Lietuviai studijuoja Maywoodo evan. liut. teologijos seminarijoje Chicagoje, Hansas Dum-

Santvaras atsako Vizgirdai...

(Atkelta iš 3 psl.)

Bičiulis V. Vizgirda teigia, kad "meistriškas teptuko valdymas Rūkštelės darbuose yra meno mokyklos pirmo kurso studento lygio". Randu, kad dail. V. Vizgirdos pažifrose apie dail. Ant. Rūkštelės darbus tas pareiškimas jau yra nemenka pažanga į gerąją pusę. Net nereikia aiškinti, kad ir V. Vizgirda ir A. Rūkštelė baigė tą pačią meno mokyklą... Tik man nesuprantama štai kas: du metus iš eilės mūsų dail. V. Vizgirda dalyvavo gana gausios amerikiečių dailininkų grupės rudeninėse parodose. Ne mano kaltė, kad tose parodose savo darbus išskabino daugiausia (gal 80%) realistai. Kai kurie jų mūsiškio lygio, kai kurie neblogesni, bet buvo ir tokių drobes vargu prisiimtų ir meno mokyklos pirmo kurso talentingesnis studentas. Tarkim, kad pernai bičiulis V. Vizgirda nežinojo, su kuo stoja į gretą, bet šiemet ir vėl tie patys ten dalyvavo. Realistui neto-kie dailės kritikai kaip aš ir parodos premiją paskyrė. Tai, va, man ir neaišku, kodėl V. Vizgirda rodosi su menkesniais tapytomis už Rūkštelę, o kodėl jis neišsitenka su Rūkštele? Ar todėl anie geresni, kad svetimi, ar todėl, kad čia jau tam tikra

pys (Jono ir Marelės Purvinaitės-Dumpių sūnus) ketvirtus ir paskutinius metus studijuoja teologijos mokslus Maywoodo evan. liut. teologijos seminarijoje, Chicagoje pavadavo Tėviškos parapijos kun. A. Trakį.

Toj pačioj seminarijoj šiemet studijas pradėjo Algimantas Žilinskas, šiemet baigęs Bostone kolegiją. Abu teologijos studentai yra iš naujai atvykusiųjų.

*

Muzikologijos archyvas perkeliama į Chicago. Prof. muz. J. Žilėvičius rūpesčiu ir trilius, renkama muzikinė medžiaga, pavieniai leidiniai, iškarpos, gaidos, programos, katalogai ir kt.,ėjusieji Neprkl. Lietuvoje, Amerikoje, sudaro didelį retą ir brangų muzikinį archyvą. O taip pat ir vieništelį lietuviškame pasaulyje.

Archyvas perkeliama į Chicago ir bus patalpintas pas tėvus Jėzuitus-Jaunimo Centro patalpose. Yra sudarytas ir kurtimetas archyvu globoti, į kurį įeina Lietuvos konsulas Dr. Daužvardis, Žilėvičiaus gimtinaičiai ir muzikų komitija.

*

Jėzuitai įsigijo kun. Igno Bo-reišio biblioteką. Vienas žymesniųjų lietuvių kunigų veikėjų, kun. Ignas Bo-reišis, Detroito šv. Antano parapijos klebonas, šiemet rugpjūtio 11 d. miręs paliko turtingą ir įvairią biblioteką. Tai yra viena didžiausių asmeniškių bibliotekų lietuvių tarpe, kurią neseniai įsigijo tėvai jėzuitai. Ji bus perkelta į Chicago - lietuvių tėvų jėzuitų vienuolyną.

J. V.

• Planuojant Kalėdų dovanas, prisimink liet. knygą. Gabijos metiniam knygų išpardavime jos atpigintos nuo 25% iki 90%. Sarašai gaunami: Gabija, P. O. B. 355, Wyandanch, N. Y.

W. Duoba (viduryje), iš Chicagos išsikilantį į California, atsisveikina Antanina ir Jonas Kazanauskai. W. Duoba 40 metų yra buvęs Mutual Savings & Loan Association direktoriumi. J. Kazanauskas tai Chicagoje plačiai žinomas kredito b-vei vadovauja jau nuo 1932 m. Visi trys yra aktyvūs Amerikos Lietuvių Tautinės S-gos nariai ir Dirvos rėmėjai.

vaidmenį vaidina kiti sumetimai? Nedrįsčiau į šį klausimą atsakyti taip, nes tokiu pagrindu Jūsų vedama kova jau būtų per daug negraži. Ir tegu bičiulis V. Vizgirda nerūstauja, bet šį jo labai tendencingą matą ne aš vienas regiu ir ne aš vienas jo nesuprantu.

Tikra tiesa, kad meninės ne-teisybės, dvasinės arogancijos, skurdo ir net šarlatanizmo turi visi menai. Jeigu bičiuliui V. Vizgirdai bus malonu, tai aš galiu pridurti, kad visų tų "gėrybių" turi ir realistinė dailė. Kaip minėta, dar šį rudenį jis pats turėjo progos tuo įsitikinti, kai savo spalvingą Niudą išskabino greta šitokių biednų realistinių paveikslų. Tad kas čia blogo, jei aš, kalbėdamas apie dailės parodą, tik moderninę dailę tas blogybes pamačiau? Iš esmės moderniojo meno aš ne-niečiau ir neneigiu, priešingai, esu labai linkęs jame rasti meninės tiesos ir tikrų kūrybinių polėkių. Ir teisybė, kad moderninė dailė yra puikių dailininkų, tik gaila, kad jie skęsta neapsakomai plačioj jūroj neva modernistų.

Klaidingas iki dugno yra bičiulio V. Vizgirdos įsitikinimas, kad deklaraciją apie pasipriešinimą kultūriniam nuosmukiui su-žlugdė diletantų sukilimas. Jeigu jis turi atmintį, jeigu jis Aiduose perskaitė Dr. J. Girniaus atsakymą į deklaracijos puolimus, tai jis turi žinoti, kad tuo opiu klausimu pasisakė visa eilė kompetentingų ir garbingų mūsų kultūrinio ir visuomeninio gyvenimo žmonių. Reikia vieną sykį atmerkti akis ir pamatyti, kad tą tikrai kilnių tikslų turintį pareiškimą sužlugdė ne dileantai, bet... į jį be reikalo įsiskverbė asmeniškumai. O kaip tie asmeniškumai deklaracijoje atsi-rado, kai jie tūlių žmonių bendru sutarimu buvo išbraukti, Pats geriau žinai už mane. Bičiuli Vizgirda, nebūkim viešai juokin-gi, neaimanuokim, kad reikėjo 60-ties asmenų vienam Rūkštelei nuduoti! Kuo veikiau tą pajėgsi suprasti, tuo greičiau pradi-gings gaudulingas klausimas, kokia padėtis lietuvių visuomenėje kuriančio asmens... Jupiteri, tu pkykti, tai ar nebūsi kaltas?...

Ir dabar atsakymas į tą stambi-om raidėm spausdintą klausimą: ar tik aš nebūsiu išvertęs kaitalinių? Tikrai ne. Ir šiandien, gavęs tą "malonų" Paties laišką, dar galiu pasakyti, kad V. Viz-girda yra šarmantiškas žmogus. Tokis jau prastas mano būdas, kad aš mėgstu taiką ir nesugebu draugų kaitalioti. Nesunkiai sėdu prie vieno stalo net su tais, kurie yra mane skaudžiai už-gavę. Jeigu tik aš jaučiuosi pakankamai teisus, tai man vis atrodo, kad ir mano bičiuliai susipras ir atgrįš į mane savo nuoširdų šypsnį.

Ak, ta pačia proga labai norėčiau nors pakartoti savo nuo-monę ir apie dail. V. Vizgirdos tapybą, kurios monumentalumą tikrai vertinu ir mėgstu, bet argi svarbu, ką tokis kritikas kalba? Žinau, tom pačiom temom dar gali būti daug šnekos (greičiausia, kad ir bus dar daug žodžių pažerta), bet manęs to-kioj plokštumoje vyksta ginčas niekad nežavėjo ir dabar nežavi. Atsakymą bičiuliui V. Vizgirdai parašiau o rytoj nežėdrint kaip būčiau užgauliojamas ir niekna-mas visticiek neatsiliepsiu. Kam čia pelus vėtyti, jeigu jau ir taip dulkės akis graužia!...

Labai gražiai dėkoju Dirvos redakcijai, kuri leido mano vie-nu ir kitu atveju pasisakyti. Ži-noma, skendėjau gaudžiose abe-jonėse, ar tas man buvo rei-kalinga? Gaudinti dorus žmones išvertais kailiniais netinka nei mano būdai, nei mano veidai, bet ir dabar nedrįstu viešai pa-sižadėti, kad atėity apie Lietu-vius dailininkus spaudoj nebera-šysiu. Štai, bičiulis V. Vizgirda surengs Bostone savo naujų dar-bų parodą, tai ar iškęsi žmo-gus, nors trumpos apžvalgėlės neparašęs... Bet pakaks. Tik šia proga besipešantiems daili-ninkams nuoširdžiai linkiu, kad juos apgaubtų Taikos ir Kūry-bos dvasia. Tegu šie mano žo-džiai nebus laikomi pranašyste, bet greičiausia atsitiks taip, kad ilgesnį laiką jie išliks gyvi ne šitokio pobūdžio polemikose, bet savo kūrybos drobėse, per-gamente, granite ar marmure...
St. S. (antvaras)

CLEVELANDE ir apylinkėse

• Dailiojo skaitymo, deklamavimo ir laisvo kalbėjimo varžybos įvyks lietuvių salėje gruodžio 6 d., 11:30 val. Rengia Bendruomenės pirmoji apylinkė, susitarusi su lituanistinėmis mokyklomis. Jose gali dalyvauti mokyklinio amžiaus jaunimas 7-18 m. Varžybos temą pasirenka patys dalyviai. Varžybų laimėtojams paskirtos devynios premijos: trys po \$8.00, trys po \$6.00 ir trys po \$4. Varžybų dalyviai taip pat skirstomi į tris grupes.

• SLA 14 kuopos narių susirinkimas įvyks gruodžio 5 d. (šeštadienį) 7 val. vak. lietuvių salėje. Be eilinių reikalų aptarimo bus kandidatų nominacijos į Pild. Tarybą ir vaišės su menine programa. Į susirinkimą prašoma atvykti nevēluojant.

Dr. Z. Sabataitis, pirmininkas Ohio Lietuvių Gydytojų Draugijos metiniam susirinkime.

Dirvos nuotrauka

• Lietuviškojo teatro 60 metų minėjimas įvyks gruodžio 13 d. Šv. Jurgio parapijos salėje. Pradžią 11:30 val. V. Kasakaitis, buvęs Valstybės Teatro direktorius, skaitys paskaitą. Vaidilos teatro aktoriai atliks meninę programą. Rengia Bendruomenės pirmoji apylinkė.

• Jaunimo vakaras, pagėdaujant jaunimo organizacijų atstovams, nukeliamas į ateinančių metų vasario 6 d. Vakariui rengti sudaryta komisija: R. Zorska, A. Balčiūnaitė, V. Augulytė, R. Bridžius, A. Rukšėnas, A. Garlauskas ir R. Langė.

Clevelando aukštesniųjų lituanistikos kursų klausytojai paskaitos metu. Iš kairės: J. Šenbergas, A. Šenbergas, L. Kasparavičiūtė, V. Žilionytė, J. Gailluštė, V. Augulytė, A. Kavaliūnas, J. Kavaliūnaitė, K. Stankaitytė ir P. Žygas.

• Arch. S. Kudokas ir šeima, vieton Kalėdinių ir Naujųjų metų sveikinimų, Vasario 16-osios Giminazių į per Dirvą paaukojo 25 dol.

• K. Marcinkevičius įsijungė į vieno dolerio rėmėjų Vasario 16 giminazių.

• R. Dabrikas lapkričio 23 d. buvo labai sunkiai automobilio sužeistas einant per gatvę St. Clair — E. 185 rajone. Guli Euclid Glenville ligoninėje.

Padėka

Visiems atsilankiusiems į kariuomenės šventės minėjimą ir pamaldas.

Šv. Jurgio parap. klebonui kun. Barčiui už nuoširdų sutikimą patalpinti bažnyčioje paminklinę lentą žuvusiems dėl Lietuvos laisvės ir jos pašventinimą.

St. Barzdukui už tartus šiltus žodžius buvusiai mūsų kariuomenei kultūriname ir švietimo darbe.

Čiurlionio Ansambl. vadovui A. Mikulskiui ir moterų chorui.

B. Auginui už pravedimą programos. Pr. Ambrazui, jo vadovaujamam bažnyt. chorui ir V. Bakūnui, giedojusiems, bažnyčioje pamaldų metu.

Organizacijoms, dalyvavusioms bažnyčioje su vėliavomis. Dail. V. Raulinaičiui, pagaminusiam paminkl. lentą neimant atlyginimo.

Dirvos vadovybei ir J. Stempui, garsinusiems šventės minėjimą.

Sveikinusiems žodžiu ir raštu. A. Janušauskui už stambią auką.

Birutiečių valdybai ir birutietėms už suruoštus užkandžius.

Ramovėnams ir jų šeimoms, prisidėjusiems darbu ir auka. Visiems įsigijusiems dail. A. Rūkštelės paveikslų laimėjimo bilietėlius ir pravedusiems laimėjimus. LB Clevelando I-mos Apyl. valdybai, Z. Peckui ir dalyviams už kariuomenės šventės paminėjimą per radiją reiškiamą nuoširdią padėką.

LVS Ramovė
Clevelando Sk. Valdyba

• Lietuvės gailestingosios seserys, gyvenančios Clevelande ir apylinkėse, gruodžio 13 d., 3:30 val. p. pietų kviečiamos į svarbų susirinkimą R. Ramanauskienės namuose — 18310 Marcella Rd. Valdyba visas prašo būtinai atsilankyti.

• Pakeitus senus dulkių siurblius automatiškais, nereikės nei dulkių maišelių tuštinti, nei dulkėse esančias pavojingas bakterijas rankomis liesti.

Šios rūšies moderniškiausius ir galingiausius Elektrolux valytuvus galite gauti pas firmos atstovą H. Stasą, 18112 Windward Rd., Cleveland 19, Ohio. Telef. IV 6-2111.

PIGŪS NAMAI

Geras 1 šeimos, 2 miegamųjų namas 130 gt. Pigus. Į šiaurę nuo St. Clair 129 gt. 2 šeimų. \$11,500.

Du namai ant vieno sklypo Kosciuszko gt. rajone, žema kaina.

Trijų miegamųjų Naujos parapijos rajone. Gerai įrengtas.

E. 124 gt. vienos šeimos, tuoju galite apsigyventi. Cleveland Hts. 3 miegamųjų plytinis namas, pigus.

4 šeimų plytų apartamentas, po 5 kamb. kiekvienas butas, keturi nauji pečiai, garažai. Nebrangus, o pajamos geros.

Norintieji pirkti ar parduoti, prašome kreiptis į **EAST SHORE REALTY** 780 E. 185 St. IV 1-6561 Jozas Mikonis — Realtor MU 1-2154

Multiple Listing Service Bendradarbiai:

Ant. Gailiūšis — MU 1-7014

Juoz. Damušis — UL 1-6957

Kazys Žiedonis — LI 1-3726

Išnuomojamas butas 4 kamb. Antram aukšte. Gaso šildymas. 221 E. 156 St. Telef. IV 1-2900; IV 1-9437. (91)

Išnuomojamas 5 kamb. butas

prie pat šv. Jurgio bažnyčios — Bayliss Ave. Naujas gaso furnace, naujai išdekoruota. HE 1-8516.

Dirvą pasiūlyk savo kaimynui susipažinti

Geriausie sveikinimai ir linkėjimai visiems mūsų draugams ir rėmėjams

LOUISVILLE TITLE INSURANCE CO.

The Louisville Title Bldg., 118 St. Clair Ave., N. E. Phone: MA 1-2075

Listen to Rudolph Ringwall and his "Memorable Music" WJW Radio, Monday thru Friday, 7:05-7:30 P. M.

• Naujas Margučio numeris, skirtas ministrui Br. K. Balučiui, minint jo amžiaus 80 metų, sukaktį, tik ką išėjo. Gausu iliustracijų iš jo gyvenimo, visa eilė straipsnių. Rašo pats jubilijatas, ministras St. Lozoraitis, Juozas J. Bačiūnas, dr. Stp. Biežis, K. S. Karpius. Yra sveikinimų. Be to, šiaip įvairūs straipsniai, kronika, patarimai, įvairumai. Viršelį puošia jubilijato portretas.

PHILADELPHIA

BENDRUOMENĖS METINIS SUSIRINKIMAS

Gruodžio 6 d., 4 val. p. p. Šv. Andriejaus parapijos salėje šaukiamas Bendruomenės metinis susirinkimas. Bus renkama nauja valdyba ir svarstomi kiti aktualūs ir svarbūs klausimai. Visi jauskime pareigą skaitlingai šiame susirinkime dalyvauti. P. M.

J. CIJUNSKAS LAIKRODININKAS

Taiso ir parduoda laikrodžius, apyrankes ir kitas brangenynes. Sąžiningas ir garantuotas darbas prieinamomis kainomis.

753 E. 118 St.
Cleveland 8, Ohio
Telef.: LI 1-5466

DĖMESIO!

Pasižymėkite, kad mūsų adresas ir telefonas pasikeitė. Dabar yra:

642 Meadowlane Dr.
Richmond Hts. 24, Ohio
Telef. HI 2-4450

Mes dabar turim geresnes sąlygas jums patarnauti. Prašom šaukti visais apdraudos reikais.

Paulina
Mozuraitis-Bennett
Apdraudos agentas

Kalifornijos lietuviai

IŠ LIETUVIŲ KLUBO VEIKLOS

Lapkričio 15 d. Morgan salėje Long Beach Lietuvių Klubas suruošė pasilinksminimą su šokiais, laimėjimais ir pietumis. Įėjimas buvo nemokamas.

Atsilankė daug narių ir svečių ne vien tik iš Long Beach, bet iš Hollywood, Los Angeles ir apylinkių.

Svečių tarpe buvo dainininkė Elena Sadauskaitė-Richards su vyru, jos draugė dainin. W. Murray. Viešnia W. Murray gražiai padainavo keletą dainelių angliškai, E. Sadauskaitė-Richards viena ir su kitomis viešniomis lietuviškai. Akompanavo W. Murray.

Narių buvo suaukuota laimėjimams daiktų. Lietuvos Kunigaikščio Kęstučio paveikslą, paaukotą ilgamečio Chicagos fotografo P. Conrado, laimėjo Vytautas Aleksandriūnas ir žadėjo atiduoti Lietuvii Tautiniams Namams Los Anjeleje.

DETROIT

AUKOS VASARIO 16 GIMNAZIJAI

Lietuvių inžinierių susirinkime - pobūvyje lapkričio 21 d. buvo suaukuota Vasario 16 Giminazių \$89.00.

Aukojo: \$20.00 - S. ir V. Urbonai; po \$10.00 - N. ir M. Miškiniai, L. Pečiūra; po \$5.00 - P. ir B. Čekai, Bakaičiai, D. ir E. Jankai; po \$4.00 - K. Tuskenis; po \$3.00 - L. Bajorūnas, A. Paškevičius; po \$2.00 - A. Banėnas, V. Bražys, J. Černiauskas, J. ir A. Damušiai, J. Dunčia, St. Juzėnas, L. Kuprėnas, Manvydai, Č. Stanulis, Svila, A. ir J. Valukoniai, V. Veselka.

Prie laimėjimų dirbo P. Giraitienė, jai padėjo Vyšniauskienė su dukrele.

Šokiams grojo muzikas St. Kalvaitis, G. Urniežius, W. Matus, V. B. Archis (Klubo pirmin.). Fortepijonu paskambino svečias R. Gily. Bilietus pardavinėjo P. Lucas. Bufete patarnavo J. Balsavich. Paaukojo maistą: D. Rudokas, P. Lucas, M. Conrad, H. Balsavich, S. Felzgeral ir O. Mekišius. Jos šeimininkavo ir patarnavo svečiams. Padėjo A. Waranius ir S. Walick.

Naujais nariais istojo: Elena Sadauskaitė-Richards, V. Saladžius, Dr. Mullendorf, A. Savely ir H. Jaungblod.

Gražiai pasilinksminė visi geroje nuotaikoje išsiskirstė.

D. Mekišius

J. S. AUTO SERVICE

Sav. J. Švarcas
Cleveland

1254 Addison Road
Tel. HE 1-6352

Atidara nuo ryto 8 iki 7 v. v.

AUTOMAŠINŲ TAISYMAS

Mašinų viršaus taisymas ir dažymas: motorų, stabdžių patikrinimas ir taisymas, greičio dėžės ir kt. mašinos dalių įdėjimas.

Parduodami amžini akumuliatoriai.

24 hours towing.
Dienos tel.: HE 1-6352.
Nakties tel.: LI 1-4611.

Mes kepame visokius pyragus, lietuvišką duoną, tortus ir kitus skanumynus. Prašant išvežiojame į namus.

ST. CLAIR BAKERY

Sav. O'Bell-Obelenis

6212 Superior Avenue Tel. EN 1-6525

Antroji mūsų krautuvė yra

1404 E. 66 Street Tel. EN 1-4551

Čia Jūs gausite įvairiausią vyną, alų ir geriausius mėsos produktus.

Kreipkitės į mus ir būsit patenkinti.

JAKUBS & SON

FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai 35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo.

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185 St.
KE 1-7770

EAST CLEVELAND-EUCLID & SUPERIOR AVE.

SAVINGS
EARN

OPEN EVERY SATURDAY
UNTIL NOON

4%

SUPERIOR
SAVINGS

ACCOUNTS
INSURED TO
\$10,000

HOME AND
REMODELING LOANS

CORNER 68TH-SUPERIOR AVENUE

I. J. SAMAS JEWELER

Šveicariški ir geriausie Amerikos laikrodžiai. Laikrodžių taisymas. Brangenybės. Didelis įvairių dovanų pasirinkimas

7007 SUPERIOR AVE Greta Ezella Theatre
Tel. EX 1-3969 Bute: WA 1-2354

Beatrice Dementius, viešnia iš Argentinos (dešinė) aplankė savo gimines Clevelande - Aldoną Jones ir Mariją Kučauskienę. B. Dementius tarnauja Transcontinental Air Lines.

Ch. Sorokos nuotrauka

DIRVA

THE FIELD

KAS IR KUR?

• Baltų Draugijos Vokietijoje lietuvių sekcijos pirmininkas Dr. A. Gerutis buvo nuvažiavęs į Muencheną, kur su tos draugijos vadovaujamais veikėjais — V. Banaičiu ir A. Gruenbaumu (gen. sekretorium) aptarė būsimo suvažiavimo darbų tvarką. Suvažiavimas šaukiamas kitų metų kovo mėn. Bad Pyrmont.

• Nuo spalio 17 d. iki lapkričio vidurio Ženevoje buvo surengta dailininko Gabriėliaus Stanulio paveikslų paroda. Lietuvių dailininko kūryba susilaukė palankaus įvertinimo. Ženeviškiai įsigijo kelis dail. Stanulio paveikslus.

• J. ir M. Bačiūnai lapkričio 25 d. išvažiavo ilgon kelionėn į Pietų Amerikos kraštus. Keliaus laivais ir lėktuvais. Po trumpo sustojimo Virgin Island, pirmiausia lankysis Brazilijoje.

• Bogotos, Kolumbijoje, Lietuvių Bendruomenės komiteto valdybą sudaro: kun. K. Dominauskas — pirm., A. Matickas — sekr. ir inž. K. Bekeris — ižd.

• J. Augustaitytė - Vaičiūnienė išleidžia naują poezijos rinkinį "Ant aukuro laiptų".

• Vytautui Bielajui, tautinių šokių mokytojui, vienoje Colorado plaučių ligų sanatorijoje, padaryta operacija. Ligonis pamažu sveiksta.

• ALT S-gos Cicero skyriaus valdyba savo posėdyje, įvykusiam lapkričio 19 d., paskyrė \$50.00 auką Los Angeles Tautinių namų statybai.

Skyriui pirmininkauja inž. Jonas Variakojis.

• Lietuviai salaziečiai, kaip praneša Draugas, atgavę teises jų kuriamam vienuolyne šiluva, ties Cedar Lake, Ind. Kaip žinia iš ten lietuviai neseniai buvo išskirstyti ir į vadovybę paskirti kitataučiai.

• Denver, Colorado, lietuvių skaičius didėja. Paskutiniu metu laiku į ten iš Chicago persikėlė Juozas Lataitis.

• Vilkaviškyje atidengta Salomėjos Neris-Bačinskaitės paminklinė lenta. Tai padaryta minint jos 55 metų gimtadienį. Ir, žinoma, niekuo neužsiminta, kad Salomėja Neris mirė visiškai nusivylusi komunizmu.

• Elena Tumienė, gyvenanti Los Angeles, pradeda dėstyti pasaulinės literatūros kursą Pietinės Californijos Universitete (USC).

• Suomų dienraštyje "Uusi Suomi", einančiam Helsinkyje, minint Lietuvos kariuomenės įžengimą į Vilnių, buvo atspausstas gražus, iliustruotas rašinys.

Lietuvos reikalais pareigamums patiems rūpintis

Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas V. Sidzikauskas, išvykdamas Europą, tariasi su komiteto nariais. Prie stalo (dešinėje) dr. A. Trimakas.

Artėjant didžiosioms politinėms konferencijoms, Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas ir Pavergtųjų Europos Tautų delegacijų vicepirmininkas Vaclovas Sidzikauskas lapkr. 24 d. išskrido į Europą sekti politinius įvykius ir galimai reaguoti sprendžiant pavergtųjų tautų klausimą. Apie savo kelionės tikslus Dirvos redakcijos atstovai atsakė:

- Kokiais reikalais vykstate į Europą?

- Į Europą vykstu Pavergtųjų Europos Tautų Seimo Generalinio Komiteto nutarimu, kaip jo vicepirmininkas. Ten manęs laukia šie uždaviniai: (1) Aplankymas PET Delegacijų, Atstovybių ir Biūrų Europos valstybių sostinėse. (2) Apsvarstymas ir sutarimas, su Europoje gyvenančiais pavergtųjų valstybių veikėjais darytinų žygių ryšium su Šiaurės Atlanto Pakto užsienio reikalų ministerių konferencija, kuri posėdžiaus Paryžiuje gruodžio 15-17 d.d.; Vakarų didžiųjų valstybių Viršūnių Konferencija, kuri rinksis taip pat Paryžiuje gruodžio 19 d. ir, pagaliau, Viršūnių Konferencija su Sovietų premjeru. (3) Kontaktavimas, kiek leis sąlygos, vyriausybinių ir parlamentinių sluoksnių. (4) Patyrinėjimas galimybių ir sąlygų turėti Europos valstybių sostinėse pavergtųjų valstybių draugų organizacijas. (5) Pasitarimas su Lietuvos diplomatiniais atstovais ir kitais veiksniais ir su Lietuvos Delegacijos PET Europoje gyvenančiais nariais Lietuvą liečiančiais klausimais. Lankysiuos Londone, Paryžiuje, Bonnoje, Romoje, Stokholme, Kopenhagoje, Briuselyje ir Madride. Kalėdoms tikiuosi sugrįžti į New Yorką.

- Kokios įtakos Tamstos kelionė gali turėti Lietuvos laisviniui?

-Noriu tikėti, kad mano kelionė prisidės ir prie Lietuvos bylos paryškinimo ir pagyvinimo.

- Ar su Tamsta drauge vyksta dar kurios pavergtosios tautos atstovas?

- Kaip jau esu pasisakęs, vykstu kaip PET atstovas ir vicepirmininkas, kurio žinioje yra PET delegacijos ir atstovybės kitose sostinėse. Vykstu vienas. - Ar dabartinis momentas ir sąlygos tinka judinti ir gyvinti

pavergtųjų valstybių bylą?

- Šių dienų tarptautinėje pasaulyje yra neabejotinų persilaužimo ženklų. Sovietų agresijos sudarytoji nenormali padėtis Europoje -- 9 buvusių suverenių valstybių pavergimas, Berlyno, Vokietijos ir Europos padalinimas -- negi gali amžinai tęstis. Greit sueis 15 metų, kaip baigėsi karo veiksmai Europoje, ta-

čiau taikos sutartis su Vokietija tebėra nepasirašyta ir talka bei teisinė santvarka Rytų ir Centro Europoje tebėra neatstatyta. Toji padėtis bet kurią dieną gali virsti pavojinga grėsme pasaulio taikai. Sovietams išprovokavus Berlyno krizę, pasidarė aktualus ir politinis antrojo pasaulinio karo likvidavimas ir teisingos bei pastovios taikos įgyvendinimas Europoje. Tuo pačiu pagyvėjo ir klausimas atstatymo nepriklausomybės ir laisvės Centro ir Rytų Europos valstybių, jų tarpe ir Lietuvos, kurios buvo suverenės antrajam karui prasidedant. Maskva nori šia proga išgauti jos agresijos aktais sudarytos padėties Rytų ir Vidurio Europoje tarptautinį pripažinimą. Toks ar kitoks pavergtosios Europos dalies klausimo išsprendimas nulems visos Europos likimą. Todėl ir mes negalime būti šiuo metu abejingi ir neveiklūs. Jei mes patys savo reikalais nesirūpinsime, kas rūpintis?

- Kokia specialia misija Tamsta šiomis dienomis lankėtės Washingtone?

- Ten vyko NATO 15-os valstybių parlamentarių konferencija, į kurią stebėtojais buvo kviesta ir Pavergtųjų Tautų Delegacija. Turėjom progos sueiti į artimesnį kontaktą su parlamentais, kurių pastangomis lapk. 20 d. ši konferencija paskelbė mūsų atveju teigiamą rezoliuciją. Joje raginama kelti Pavergtųjų Europos Tautų klausimą dėl tų valstybių apsisprendimo, nedarant nuolaidų su sovietais.

Ta proga PET suruošė priėmimą NATO parlamentarams University Club patalpose, 5th Ave, New Yorke, kur buvo rasta dar daugiau simpatijų pavergtųjų tautų klausimą keliant, - baigė pasikalbėjimą min. V. Sidzikauskas.

E. Čekienė

GEN. POVILUI PLECHAVIČIUI,

jo šeimai ir artimiesiems, mylimai motinėlei

KONSTANCIJAI PLECHAVIČIENEI

mirus, gilią ir nuoširdžią užuojautą reiškia

Mečys Šimkus ir šeima

Mieliems mano draugams ELENAI LEGECKIENEI, PRANEI ROZINSKIENEI, MODESTAI PLECHAVIČIŪTEI, Gen. POVILUI PLECHAVIČIUI, d-rui LEONARDUI PLECHAVIČIUI, MAMERTUI PLECHAVIČIUI ir jų šeimos, jų motinai KONSTANCIJAI PLECHAVIČIENEI mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia

Jonas Našliūnas

Gerb.

gen. P. PLECHAVIČIUI,

jo motinai mirus, gilią užuojautą reiškia

A. L. T. S.
Chicago's Skyrius

Mūsų geram prieteliui

PETRUI GLEMŽAI staiga mirus,

jo žmonai Dr. GRINIŪTEI-GLEMŽIENEI, gilią užuojautą reiškiamo ir kartu liūdesiu dalijamės

Elena, Dalia, Vidas, Rimgaudas
ir Romualdas Nemickai

A. A.

K. PLECHAVIČIENEI

mirus, jos dukteriai PR. PLECHAVIČIŪTEI-ROZINSKIENEI gilią užuojautą reiškia bendradarbiai:

J. Sadauskas, P. Sprindys,
W. Padolski, J. Šostakas,
F. Blauzdys ir J. Preibys

Garbės Filisteriui

gen. POVILUI PLECHAVIČIUI,

jo motinai KONSTANCIJAI PLECHAVIČIENEI mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia

Lietuvių Tautinis Akademiniis Sambūris
ir
L. S. T. Korp! Neo-Lithuania Chicagoje

GEN. P. PLECHAVIČIUI,

jo mylimai motinai mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia

Vytautas ir Salomėja
Janulaičiai

Pranešame giminėms ir pažįstamiems, kad š. m. gruodžio 10 dieną sukanka 15 m., kai Wehlau m. ligoninėje (Rytpr.) mirė mūsų mylimas tėvelis, buvęs Kauno Apygardos Teismo teisėjas,

JONAS NAVICKAS

Dukterys su šeimomis

Mirus JAV Lietuvių Bendruomenės nariui ir dideliu visuomenės veikėjui

A. A.

JUSTINUI PILKAI,

nuoširdžią užuojautą reiškiamo jo žmonai ir visai Detroito Bendruomenei

JAV Lietuvių Bendruomenės
Detroito Apylinkės Valdyba

Po sunkios ligos 1959 m. lapkričio mėn. 26 d., 7:30 val. ryto mirė ligoninėje

PETRONELĖ URBANIENĖ

Pašarvota Dela Jakubs laidojimo namuose. Laidojama lapkričio 30 d.

Liko sūnus ir dvi dukterys

Brangiam mūsų prieteliui

PETRUI GLEMŽAI

taip netikėtai ir staigiai nuėjus į amžinybę, jo mielą žmoną ir artimuosius gilaus skausmo valandą nuoširdžiai užjaučia

P. S. Basčiai

A. A. PETRUI GLEMŽAI

staigiai mirus, jo žmoną Dr. LAIMUTĘ GRINIŪTĘ-GLEMŽIENĘ nuoširdžiai užjaučia

Janė ir Juozas
Daunorai
ir
Al. Steponavičienė